

ҲИСОБОТИ
солонаи Котиботи Шӯрои машваратии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба
беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ
барои соли 2015

ш. Душанбе – 2016

	Сарсухан	
1.	Омода ва гузаронидани чаласаҳои Шӯрои машваратӣ	
1.1.	Омода ва доир намудани чаласаи 15-уми Шӯрои машваратӣ	
1.2.	Омодагӣ ба чаласаи навбатии 16-уми Шӯрои машваратӣ	
2.	Дастовардҳои Шӯрои машваратӣ дар соли 2015	
2.1.	Иштирок дар ташкил ва гузаронидани Форуми байналмилалӣ соҳибкорӣ Душанбе-2015 таҳти унвони “Саҳми соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ дар рушди устувор”	
2.2.	Форуми байналмилалӣ соҳибкорӣ ҷавонон-2015	
2.3.	Ташкил ва гузаронидани Форуми яқуми рушди минтақавӣ муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ	
2.4.	Иштирок дар омода ва гузаронидани бизнес-форумҳои доираҳои соҳибкорӣ Тоҷикистон ва кишварҳои хориҷӣ	
2.5.	Беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки Ҷаҳонӣ	
2.6.	Ташкил ва гузаронидани мизи мудаввари солони Котиботи Шӯрои машваратӣ дар мавзӯи “Шӯрои машваратӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ҳамчун омил муколамаи байни давлат ва баҳши хусусӣ”	
2.7.	Сарфароз гардидани Шӯрои машваратӣ бо ҷоизаи “Ҳовард”-и Бонки Ҷаҳонӣ	
2.8.	Иштироки кормандони Котиботи Шӯрои машваратӣ дар ҳамоиши 5-ум оид ба рушди муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ дар соҳаи истифодаи захираҳои минералӣ	
3.	Ислоҳот дар самтҳои гуногун	
3.1.	Шомилшавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конвенсияи Гаага (Конвенсияи Апостил) оид ба бекор намудани легализатсияи ҳуҷҷатҳои расмӣ аз соли 1961	
3.2.	Беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар баҳши суғурта	
3.3.	Ислоҳот оид ба рушди бозори такрорӣ қоғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ	
3.4.	Беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар соҳаҳои саноат ва дастгирии молиистехсолкунандагони ватанӣ	
3.5.	Беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши кишоварзӣ ва рушди тиҷорати аграрӣ	
4.	Мониторинги иҷроӣ қарорҳои қабулнамудаи Шӯрои машваратӣ	
5.	Ҳамкорӣ бо шарикон	
5.1.	Ҳамкорӣ бо баҳши давлатӣ	
5.2.	Ҳамкорӣ бо баҳши хусусӣ	
5.3.	Ҳамкорӣ бо шарикони рушд	
6.	Мизҳои мудаввар, семинарҳо ва форумҳо, иштирок дар гурӯҳҳои корӣ	
6.1.	Мизҳои мудаввар	

6.2.	Семинарҳо	
6.3.	Форумҳо	
6.4.	Иштирок дар гурӯҳҳои корӣ	
7.	Чаласаи сеюми Шӯрои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар водии Рашт	
8.	Раванди таҳкими муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ дар сатҳи маҳал	
9.	Инъикоси фаъолияти Шӯрои машваратӣ дар васоити ахбори омма	
	Хулоса	

САРСУХАН

Маводи мазкур бо мақсади пешниҳоди маълумот оид ба натиҷаҳои фаъолияти Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ (минбаъд «Шӯрои машваратӣ») дар соли ҳисоботии 2015 омода карда шудааст.

Дар давраи ҳисоботӣ фаъолияти Котиботи Шӯрои машваратӣ ба самтҳои асосии зерин равона шуда буданд:

- Ташкил ва гузаронидани чаласаҳои Шӯрои машваратӣ ва таҳия намудани маводҳо вобаста ба ҳар як масъалаи баррасишаванда;
- Доир намудани мониторинги иҷроии қарорҳои Шӯрои машваратӣ;
- Иттилоотони ҷомеа оид ба рафти ислоҳот дар доираи фаъолияти Шӯрои машваратӣ;
- Ҳамкорӣ бо шарикон;
- Доир намудани таҳлилҳои иқтисодӣ чиҳати муайян намудани мушкилот, монеаҳо ва омода намудани тавсияҳо чиҳати бартараф намудани онҳо ва беҳтар намудани фазои сармоягузориву соҳибкорӣ, баррасии онҳо дар чаласаҳои Шӯрои машваратӣ;
- Фаъолият дар самти ташаккул ва рушди муколамаи давлат ва бахши хусусӣ дар сатҳи минтақавӣ;
- Ташкил, гузаронидан ва иштирок дар мизҳои муваффақ, семинарҳо ва форуми конференсҳо. Иштирок дар гурӯҳҳои корӣ.

Дар давраи ҳисоботӣ Шӯрои машваратӣ идомаи ислоҳоти назаррасро чиҳати беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар самтҳои афзалиятнок амалӣ ва идома дод.

- Шомилшавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конвенсияи Гаага (Конвенсияи Апостил) оид ба бекор намудани легализатсияи ҳуҷҷатҳои расмӣ аз соли 1961;
- Беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки Ҷаҳонӣ;
- Идомаи ислоҳот дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар бахши суғурта;
- Ташкил ва гузаронидани Форуми байналмилалӣ соҳибкории Душанбе-2015 таҳти унвони “Саҳми соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ дар рушди устувор”;
- Ислоҳот вобаста ба рушди бозори такрорӣ қоғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ;
- Ислоҳот дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахшҳои саноат, дастгирии молистеҳсолкунандагони ватанӣ ва рушди истеҳсолоти миллӣ;
- Ислоҳот дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахши кишоварзӣ ва рушди тичорати аграрӣ.

Ҳисоботи солони мазкур аз сарсухан, 9 боб ва хулосаву замимаҳо иборат мебошад. Инчунин ҳар як боби он аз зербобҳои алоҳида, ки оид ба омода ва гузаронидани чаласаҳои Шӯрои машваратӣ, дастовардҳои Шӯро дар соли 2015, оғоз ва ислоҳоти татбиқгардида дар самтҳои

гуногун, мониторинги иҷрои қарорҳои қабулнамудаи Шӯрои машваратӣ, ҳамкорӣ бо шарикон, мизҳои мудаввар, семинарҳо ва форумҳо, тақвият ёфтани фаъолияти Шӯроҳои маҳаллӣ иборат аст.

Итминон дорем, ки ҳуҷҷати мазкур хонандаи гиромиро бо фаъолияти Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва Котиботи он дар соли 2015 ба таври муфассал шинос хоҳад кард.

1. ОМОДА ВА ГУЗАРОНИДАНИ ЧАЛАСАҲОИ ШҶРОИ МАШВАРАТӢ

Котиботи ШҶрои машваратӢ дар соли 2015 фаъолияти худро ба идомаи ислохот чиҳати беҳтар намудани фазои сармоягузорӢ ва соҳибкорӢ дар самтҳои зерини афзалиятнок равона намуд.

1.1. Омода ва доир намудани чаласаи 15-уми ШҶрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӢ

Рузномаи чаласа:

1. Гузориш оид ба рафти иҷрои қарорҳои ШҶрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӢ.

2. Муаррифии натиҷаҳои таҳлил ва лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳо оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӢ дар бахшҳои саноат, дастгирии соҳибкории истеҳсолӣ ва рушди истеҳсолоти миллӣ.

3. Пешниҳоди лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сармоягузорӢ».

4. Дар бораи лоиҳаи рӯзномаи чаласаи ояндаи ШҶрои машваратӢ.

Санаи **7 августи соли 2015** таҳти раёсати Сарвазирӣ Ҷумҳурӣ Қохир Расулзода чаласаи понздаҳуми ШҶрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӢ баргузор гардид.

Нахуст дар чаласа гузориши Котиби масъули ШҶро, Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон - Қодири Қосим оид ба натиҷаҳои мониторинги иҷрои қарорҳои ШҶрои машваратӣ шунида шуд. Қайд карда шуд, ки қарорҳои дар чаласаи чордаҳуми ШҶрои машваратӣ қабулгардида ба рушди бозори қоғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ, ҷалби бештари сармоягузориҳо ба иқтисодиёти вилояти Хатлон ва тақвият бахшидани муколамаи давлат ва бахши хусусӣ дар минтақаҳо, соддаву осон намудани тартиби ҷудо намудани қитъаи замин барои сохтмони корхонаҳои саноатӣ, беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахши кишоварзӣ ва рушди тичорати аграрӣ, харҷи зудтар қорӣ намудани низоми «Равзанаи ягона» барои гирифтани иҷозати қорҳои сохтмонӣ ва беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Тоҷикистон дар ҳисоботи «Пешбурди соҳибкорӣ»-и Бонки Ҷаҳонӣ равона шуда буданд.

Аз ҷумла Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар бахши суғурта тасдиқ ва чиҳати идомаи ислохот дар ин самт аз ҷониби гуруҳи қорӣ лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти суғуртавӣ» дар таҳрири нав бо назардошти талаботи меъёрҳои байналмилалӣ суғурта ва тавсияҳои қоршиносони байналмилалӣ соҳа таҳия гардида, ба баррасии Ҳукумати ҷумҳурӣ пешниҳод карда шуд.

Чихати рушди бозори қоғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ, дар ҳамкорӣ бо вазорату идораҳои дахлдор ҚСҚ “Биржаи фондии – Осиеи Марказӣ” таъсис ёфта, фаъолияти худро оғоз намудааст.

Барои баланд бардоштани иқтисодӣ содиротӣ ва мусоидат ба содироткунандагони маҳсулоти ватанӣ дар назди Палатаи савдо ва саноати Тоҷикистон Бюрои миллии хизматрасонӣ чихати фаҳмондадиҳии талаботи техникаи тичорат ва меъёрҳои санитарии фитосанитарӣ таъсис дода шуд, ки фаъолияти он ба расонидани кумак чихати дастрас намудани маълумот оид ба меъёрҳои танзими техникаӣ, стандартҳо, расмиёти мувофиқнамоӣ ба талаботи санитарии фитосанитарӣ дар бозорҳои беруна равона карда шудааст.

Вобаста ба масъалаи дуҷуми рӯзномаи чаласа Вазири саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон - Шавкат Бобозода баромад намуда, вобаста ба натиҷаҳои фаъолияти гуруҳи корӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахшҳои саноат, дастгирии соҳибкории истеҳсолӣ ва рушди истеҳсолоти миллии гузориш дод. Аз ҷумла дар чаласа ҳисоботи гуруҳи корӣ бо тавсияҳои мушаххас ва лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати мамлакат оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахшҳои саноат, дастгирии соҳибкории истеҳсолӣ ва рушди истеҳсолоти миллии муаррифӣ карда шуд.

Оид ба масъалаи сеҷуми рӯзномаи чаласа Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қодири Қосим лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сармоягузорӣ» дар таҳрири навро барои баррасӣ пешниҳод намуд. Зикр карда шуд, ки лоиҳаи қонуни мазкур бо мақсади иҷрои дастури супоришҳои Президенти мамлакат зимни мулоқот бо соҳибкорону сармоягузoron аз 14 октябри соли 2014 ва ҳамзамон чихати бештар мусоид намудани фазои сармоягузорӣ ва мутобик намудани қонунгузории амалкунанда ба талаботи замони муосир таҳия гардидааст.

Нисбат ба масъалаи ниҳони рӯзномаи чаласа Котиби масъули Шӯро – Қодири Қосим маълумот дода, масъалаи беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахши энергетика ва таъмини мунтазами истеҳсолот бо қувваи барқро барои баррасӣ дар чаласаи ояндаи Шӯрои машваратӣ пешниҳод намуд, ки он аз ҷониби ҳамаи аъзои Шӯро дастгири ёфт.

Вобаста ба масъалаҳои дахлдори чаласа инчунин намояндагони бахши хусусӣ ва шарикони рушд Роҳбари намояндагии доимии Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд дар Тоҷикистон - Ричард Чонс, намояндаи Шӯрои ҳамоҳангсозии шарикони рушд – хонум Кристин Лаабс, Роҳбари Ассоиатсияи ташкилотҳои маблағгузории хурди Тоҷикистон - Акбаров Фарҳод, Роҳбари ҚДММ Корхонаи саноати кӯҳии Тоҷикистону Хитой “Зарнисор” - Ян Чжи Сай, Роҳбари ҚДММ “Нафиса” – Муҳаммадиев Абдулло, Муассиси ҚДММ “Амири” – Ғайбуллозода Абдурахмон ва дигарон мулоҳизаҳои худро иброз намуданд.

Дар хотимаи чаласа суҳанронии чамъбастии Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон шунида шуда, ба масъулин ва вазорату идораҳо вобаста ба ҳар як масъалаи дар чаласа баррасигардида дастури супоришҳои дахлдор дода шуд.

Протоколи чаласа аз ҷониби Раиси Шуро, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ гардида, барои иҷро ба вазорату идораҳо ирсол кар ирсол карда шуд.

Супоришҳо ва тавсияҳои Протоколи чаласаи 15-уми Шуро:

1. Вазорати саноат ва технологияҳои нав:

- якҷо бо Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, Корхонаи воҳиди давлатии “Ширкати Алюминийи Тоҷик”, дигар вазорату идораҳо ва бахши хусусӣ барои коркарди пурраи алюминий дар дохили мамлакат, истеҳсоли маҳсулоти ниҳоии саноатӣ ва содироти он чораҳои таъхирнопазир андешида, аз натиҷааш ба Ҳукумати ҷумҳурӣ маълумот пешниҳод намоянд;

- якҷо бо Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ номгуӣ маҳсулотеро, ки истеҳсоли онҳо дар ҷумҳурӣ имконпазир аст, бо дарназардошти мавҷудияти ашёи хоми асосӣ, ҷойгиркунии иқтидорҳои истеҳсолӣ, арзиши аслии маҳсулот ва талабот дар бозорҳои дохиливу хориҷӣ таҳия намуда, то охири моҳи сентябри соли ҷорӣ ба Ҳукумати мамлакат пешниҳод кунад;

- лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахшҳои саноат, дастгирии соҳибкории истеҳсолӣ ва рушди истеҳсолоти миллиро бо назардошти таклифу пешниҳодҳои дар чаласаи имрӯза баёнгардида мукамал намуда, ҳарчӣ зудтар ба баррасии Ҳукумати мамлакат пешниҳод намояд;

- барои ҳалли саривақтии мушкилиҳои ҳалталаби корхонаҳои саноатӣ ва баргараф намудани монеаҳо, ки садди роҳи рушди соҳа мегарданд, чораҳои таъхирнопазиро амалӣ созад.

2. Вазоратҳои саноат ва технологияҳои нав, молия, рушди иқтисод ва савдо, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, Кумитаи андоз, Хадамоти гумрук ва Агентии “Тоҷикстандарт” бо корхонаҳои саноатие, ки маҳсулоти онҳо ба бозорҳои беруна бароварда мешаванд ва имконияти воридотивазкунӣ доранд, ҷиҳати паст кардани арзиши асли ва рақобатпазир намудани маҳсулоти истеҳсолшаванда чораҳои муассир андешида, аз натиҷааш ба Ҳукумати мамлакат маълумот пешниҳод намоянд.

3. Вазорати молия ва Кумитаи андоз якҷо бо дигар вазорату идораҳо лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии зарурӣ ҷиҳати рушди соҳаи истихроҷ ва коркарди канданиҳои фоиданок, аз ҷумла тартиби муайян намудани меъёр ва пардохти бонусҳои обунавӣ ва бонуси кашфи тижоратиро таҳия намуда, ба Ҳукумати мамлакат пешниҳод намоянд.

4. Вазоратҳои рушди иқтисод ва савдо, молия, саноат ва технологияҳои нав, Хадамоти гумрук ва Кумитаи андоз ҷиҳати пешгирии воридоти ғайрирасмии маснуоти бофандагӣ, дӯзандагию кешбофӣ ва барасмиятдарории гумрукии онҳо на аз рӯи вазн, балки тибқи андоза, шумора, нарх, навъу сифат чораҳои таъхирнопазир

андешида, аз натиҷааш ба Ҳукумати мамлакат маълумот пешниҳод намоянд.

Ҷиҳати ҷорӣ намудани тарифҳои гумрукие, ки ба рушди истеҳсолоти ватанӣ ва содироти бештари маҳсулоти тайёр мусоидат мекунад, чораҷуӣ карда шавад.

5. Ширкати саҳомии холдингии кушодаи “Барқи Тоҷик”, вазоратҳои рушди иқтисод ва савдо, энергетика ва захираҳои об, молия, саноат ва технологияҳои нав, Кумитаи давлатии сармоягузори ва идораи амволи давлатӣ тартиби содда ва шаффофи пайваستшавии корхонаҳои истеҳсолиро ба шабакаҳои барқӣ таҳия намуда, ба Ҳукумати ҷумҳурӣ пешниҳод намоянд.

6. Агентии “Тоҷикстандарт”, вазоратҳои рушди иқтисод ва савдо, саноат ва технологияҳои нав, Палатаи савдо ва саноат барои ба таври васеъ ҷорӣ намудани меъёрҳои байналмилалӣ сифат, узвияти Тоҷикистон ба созмонҳои байналмилалӣ соҳавие, ки барои содироти молҳои ватанӣ мусоидат мекунанд, инчунин доир намудани мониторинги мунтазами навигарии қонунгузори савдо дар мамлакатҳои узви Созмони Умумиҷаҳонии Савдо ва дигар мамлакатҳои ҳамшарикӣ тижорати Тоҷикистон ва пешниҳоди маълумот ба вазорату идораҳои марбута ва соҳибкорону сармоягузори ҷумҳурӣ тадбирҳои зарурӣ андешанд.

7. Вазоратҳои рушди иқтисод ва савдо, маориф ва илм, саноат ва технологияҳои нав якҷо бо дигар вазорату идораҳо ва муассисаҳои таҳсилоти олии ва миёнаи касбӣ, корхонаву муассисаҳо, соҳибкорон ҷиҳати банақшагирии талабот ба ихтисосҳои замонавӣ ва дар ин замина тайёр кардани мутахассисони соҳаҳои саноат, бо дарназардошти талаботи имрӯза роҳандозӣ намудани таҷрибаомӯзии донишҷӯён ва ҷалб намудани онҳо ба истеҳсолот, ба роҳ мондани робитаи зич байни муассисаҳои таълимиву корхонаҳо нақшаи чорабиниҳои мушаххасро таҳия ва татбиқ намоянд.

8. Вазорати молия якҷо бо дигар вазорату идораҳо:

- барои ҷалби ширкатҳои хусусии суғуртавӣ барои анҷом додани суғуртаи ҳатмӣ ва мустақкам намудани заминаи меъёрию ҳуқуқии бахшҳои гуногуни суғурта тадбирҳо андешида, аз ҷумла лоиҳаҳои қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи суғуртаи ҳатмии тиббии кормандон”, “Дар бораи суғуртаи мусофирони нақлиёт” ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаҳои дигари суғуртаро таҳия ва пешниҳод намояд.

- ҷиҳати васеъ намудани шаклҳо ва бехтар намудани хизматрасониҳои суғуртавии Корхонаи воҳиди давлатии “Тоҷиксуғурта” ва дар маҷмуъ устувор намудани рақобатпазирии он, инчунин бехтар намудани фаъолияти Хадамоти давлатии назорати суғуртавӣ чораҳои зарурӣ андешад.

9. Кумитаи давлатии сармоягузори ва идораи амволи давлатӣ якҷо бо вазорату идораҳои дахлдор ва бо дарназардошти фикру андешаҳои дар ҷаласаи имрӯза баёнгардида, лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон

“Дар бораи сармоягузорӣ”-ро мукамал намуда, ба баррасии Ҳукумати мамлакат пешниҳод намояд.

10. Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, вазоратҳои рушди иқтисод ва савдо, саноат ва технологияҳои нав, Кумитаи андоз ва Хадамоти гумрук барои татбиқи самаранок ва ҳарчи бештари лоиҳаҳои сармоягузорӣ дар доираи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи созишномаҳои сармоягузорӣ” тадбирҳои иловагиро амалӣ намоянд.

11. Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезӣ, Кумитаи меъморӣ ва сохтмон, барои пурра ҷорӣ намудани низоми “Равзанаи ягона” оид ба бақайдгирии молу мулки ғайриманқул ва дастрас намудани иҷозат барои оғози корҳои сохтмонӣ ҷораҳои зарурӣ андешида, аз натиҷааш ба Ҳукумати мамлакат маълумот пешниҳод намоянд.

12. Кумитаи андоз, Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа ҷиҳати татбиқи самараноки низоми “Равзанаи ягона” барои бақайдгирии шахсони ҳуқуқиву соҳибкорони инфиродӣ ва соддаву осон намудани ҷараёни барҳамдиҳии фаъолияти соҳибкорӣ ҷораҳои зарурӣ андешида, аз натиҷааш ба ҷаласаҳои Шӯро ахборот пешниҳод намоянд.

13. Вазорату идораҳо ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ВМКБ, вилоятҳои Суғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ муроҷиати соҳибкоронро, аз ҷумла вобаста ба таъсиси корхонаҳо сари вақт баррасӣ намуда, барои ҳалли онҳо дар доираи қонунгузори амалкунанда ҷораҳои таъхирнопазир андешанд.

14. Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ВМКБ, вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо, ҷаласаҳои шӯроҳои минтақавӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузориву соҳибкориро аз ҷониби роҳбарони аввали мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ гузаронида, оид ба натиҷаҳои он ба Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти мамлакат оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ маълумот пешниҳод намоянд.

15. Вазорати энергетика ва захираҳои об якҷо бо Котиботи Шӯрои машваратӣ аз ҳисоби намояндагони вазорату идораҳои дахлдор, бахши хусусӣ ва бо ҷалби шарикони рушд гуруҳи корӣ таъсис дода, оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахши энергетика, таъмини мунтазами истеҳсолот бо қувваи барқ, ба таври васеъ ҷорӣ намудани технологияҳои каммасрафи барқӣ ва неруи таҷдидшавандаи барқ таҳлилҳои ҳамачониба гузаронида, натиҷаҳои онро ба ҷаласаҳои ояндаи Шӯро пешниҳод намоянд.

16. Вазорату идораҳо:

- оид ба иҷрои Нақшаи ҷорабиниҳо аз натиҷаи мулоқоти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо соҳибкорону сармоягузoron аз 14 октябри соли 2014 ва беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Тоҷикистон дар ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки Ҷаҳонӣ ҷораҳои саривақтӣ андешида, ба ҷаласаи ояндаи Шӯро ҳисобот пешниҳод намоянд.

- таҷлили нахустин солгарди “Рӯзи соҳибкор”-ро бо натиҷаҳои назаррас ва доир намудани чорабиниҳои гуногун таҷлил намоянд.

17. Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ ва Котиботи Шӯро ҷиҳати ҳалли масъалаҳои дар Протоколи мазкур қайдгардида ва таҷлили нахустин солгарди “Рӯзи соҳибкор” ва гузаронидани чорабиниҳо дар доираи ин ҷашн бо шарикони рушд ҳамкорӣ намоянд.

1.2. Омодагӣ ба ҷаласаи навбатии 16-уми Шӯрои машваратӣ

Ҷиҳати дар сатҳи баланди ташкиливу мазмунӣ гузаронидани ҷаласаи навбатии Шӯро аз ҷониби Котиботи Шӯрои машваратӣ, маҷмуи маводҳо бо фарогирии лоиҳаи рузномаи ҷаласа, маводҳои таҳлилӣ, ҷадвали мониторинг, лоиҳаи маърузаҳо ва дигар ҳуҷҷатҳои зарурӣ омода ва пешниҳод гардиданд.

Лоиҳаи рузномаи ҷаласа масъалаҳои зеринро дарбар мегирад:

- Гузориш оид ба рафти иҷрои қарорҳои Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ.

- Муаррифии натиҷаҳои таҳлил ва лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳо оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши кишоварзӣ ва рушди тиҷорати аграрӣ.

- Ташкили рейтинги миллии фазои сармоягузориву соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

- Дар бораи лоиҳаи рӯзномаи ҷаласаи ояндаи Шӯрои машваратӣ.

Беҳтар намудани фазои сармоягузориву соҳибкорӣ дар соҳаи нақлиёт, бор ва мусофиркашонӣ

2. ДАСТОВАРДҲОИ ШҶҶРОИ МАШВАРАТӢ ДАР СОЛИ 2015

2.1. Иштирок дар ташкил ва гузаронидани Форуми байналмилалии соҳибкории Душанбе-2015 таҳти унвони “Саҳми соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ дар рушди устувор”

Котиботи Шуро чиҳати ташкил ва гузаронидани Форуми байналмилалии соҳибкории Душанбе-2015 таҳти унвони «Саҳми соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ дар рушди устувор» дар доираи таҷлили «Рӯзи соҳибкор» корҳои муайянеро ба анҷом расонид.

Аз ҷумла лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳо оид ба ташкил ва гузаронидани ҷашни “Рӯзи соҳибкор” ва Форуми мазкур, концепсия, ҳайати кумитаи тадорукот, лоиҳаи барнома, матни баромадҳо ва муаррифномаҳо, рӯйхати иштирокчиён, сомонаи интернетии Форум ва бақайдгирӣ дар он, маводҳои таҳлилий ва дигар ҳуҷҷатҳои зарурӣ омода карда шуданд.

Рӯзи 14 октябри соли 2015 дар шаҳри Душанбе, дар Маҷмааи давлатии «Кохи Борбад» таҳти сарпарастӣ ва иштироки Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Форуми байналмилалии соҳибкории Душанбе-2015 таҳти унвони «Саҳми соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ дар рушди устувор» дар доираи таҷлили «Рӯзи соҳибкор» баргузор гардид.

Ҳадаф аз баргузории Форум, муаррифӣ намудани имкониятҳои сармоягузории Тоҷикистон, навгонихо, ки дар фазои сармоягузории мамлакат ба вуҷуд омадаанд, ба роҳ мондани ҳамкориҳои мустақими тиҷоратӣ иқтисодӣ байни соҳибкорону сармоягузори ватанию хориҷӣ, таҳкими ҳамкориҳои дарозмуддат ва банақшагирии фаъолияти муштаракӣ онҳо имконияти васеъ фароҳам хоҳад овард.

Дар Форум намояндагони Ҳукумат ва вазорату идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, вакилони парлумони кишвар, намояндагони воломақоми ҳукуматҳои кишварҳои ҳамшарик, соҳибкорону сармоягузори ватанию хориҷӣ, ширкатҳои бонуфузи хориҷӣ ва ҷумҳуриявӣ, бонкҳои тиҷоратӣ ва роҳбарони созмонҳои байналмилалии молиявӣ, ассотсиатсияҳои соҳибкорӣ, намояндагҳои дипломатӣ, олимону коршиносони варзида, дар маҷмуъ зиёда аз ду ҳазор нафар иштирокчиён, аз ҷумла 350 ширкату сармоягузор аз 35 мамолики олам иштирок намуданд.

Дар Форум ширкатҳои бонуфуз, аз ҷумла Ширкати масъулияти маҳдуди сармоягузории Чин, Ширкати CNPC, Ширкати байналмилалии Норинко, ширкатҳои «ГазПромНефт» ва «Ширкати маъмурии Металлинвест» аз Федератсияи Русия, Ширкати байналмилалии КЕСА, Ширкати «Big Dutchman» ва Ширкати «SASSO» аз Ҷумҳурии Федеративии Олмон, Ширкати «Zucami»-и Испания, Ширкати

«Каникаван»-и Ҷумҳурии Исломии Эрон, ширкати «Crown Agents USA» аз ИМА, Ширкати “Бинокор” аз Туркия ва дигарҳо иштирок намуданд.

Форуми байналмилалиро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Шурои машваратӣ, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон оғоз намуда, оид ба дурнамо ва мушкилоти рушди соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ дар кишвар суҳанронии пурмуҳтаво намуданд.

Дар маросими ифтитоҳи Форум намояндагони воломақоми кишварҳои хориҷӣ, созмонҳои байналмилалии молиявӣ ва сармоягузори хориҷӣ, аз ҷумла директори минтақавии Корпоратсияи байналмилалии молиявӣ оиди кишварҳои Осиёи Марказӣ Муаззам Мекан, директори минтақавии Бонки аврупоии таҷдид ва рушд оид ба кишварҳои Осиёи Марказӣ Масару Хонма, муовини Роҳбари Корпоратсияи байналмилалии тиҷоратӣ молиявӣ исломии Гуруҳи Бонки Исломии Рушд Ҳани Салем Сонбол, Роҳбари Ҷамъияти сахҳомии кушодаи “Неругоҳи Барқию Обии Сангтуда-1” Павел Лавров, Роҳбари минтақавии ширкати «Кока Кола» дар кишварҳои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил Осман Каздал, Роҳбари ҶДММ «Корхонаи саноати кухии Тоҷикистону Хитой» Ян Чжи Сай суҳанронӣ намуданд.

Пас аз маросими ифтитоҳи расмии Форум иштирокчиёни он аз Намоишгоҳи байналмилалӣ, ки дар доираи таҷлили “Рузи соҳибкор” ташкил шуда буд, дидан карданд.

Сипас, кори Форум дар толорҳои Муассисаи давлатии “Китобхонаи миллии Тоҷикистон” дар бахшҳои алоҳида сурат гирифта, масъалаҳои мубрами рушди соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ баррасӣ карда шуданд.

Дар баҳши якуми Форум “Ҷалби сармоя - дастовардҳо ва монеаҳо” масъалаҳои зерини сармоягузорӣ баррасӣ карда шуданд:

- Ҷумҳурии Тоҷикистон: рӯ ба сӯи соҳибкорӣ, давлат барои ҳамкорӣ ва шарикӣ, истифодаи афзалиятҳои рақобатпазирӣ;
- Тадбирҳо барои дастгирии соҳибкорону сармоягузoron дар шароити бӯҳронӣ;
- Ҳамкориҳои минтақавӣ – истифодаи имкониятҳои сармоягузорӣ;
- Имкониятҳои минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар рушди соҳибкориву сармоягузорӣ.

Баҳши мазкур бо модератории Вазири рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон Неъматулло Ҳикматуллозода доир гардида, мавзӯҳои пешниҳодшуда ба таври васеъ мавриди баррасӣ ва муҳокима қарор гирифтанд. Дар ин баҳш, Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қодири Қосим, Роҳбари Департамент оид ба идоракунии давлатӣ, молия ва савдои Бонки Осиёи Рушд Ҳарриет Элизабет Вилкинсон, и.в. директори Маркази байналмилалии Истамбул оид ба рушди баҳши хусусӣ Гулчин Салинган, Сардори Департаменти омӯзиш ва инноватсияи Бонки Ҷаҳонӣ Бенҷамин Ҳерзберг, Ноиби Президенти Институти ИстВест, Сафир

Мартин Флейшер, муовини якуми Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Лочин Файзуллозода ва Муовини Вазири рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон Умед Давлатзод суханронӣ карданд.

Вобаста ба масъалаҳои баррасишаванда миёни иштирокчиён мубодилаи афкор ва баҳсу мунозираҳо сурат гирифтанд.

Дар баҳши дуюми Форум «Имкониятҳои сармоягузори бахшҳои саноат, энергетика ва кишоварзӣ» мавзӯҳои зерин мавриди баррасии иштирокчиён қарор гирифтанд:

- Имкониятҳои бизнес дар ҳошияи кластерҳои истехсолӣ;
- Таҳвили мол ва хизматрасонӣ ба ширкатҳои байналмилалӣ: имкониятҳо ва талабот, таҷрибаи муваффақи мамлакатҳо;
- Ислоҳот дар соҳаҳои саноати сабук ва ҳӯрокворӣ;
- Занҷираи арзиши иловашуда дар тиҷорати аграрӣ (агробизнес);
- Монеаҳои техникӣ ва шароити содироти маҳсулоти кишоварзӣ;
- Роҳҳои баланд бардоштани таъминоти баҳши хусусӣ бо неруи энергетикӣ;
- Сармоягузориҳои хориҷӣ ба иқтидорҳои фаъолияткунандаи энергетикӣ;
- Шарикӣ баҳши хусусӣ ва давлат дар инфрасохтори энергетикӣ: таҷрибаи муваффақ.

Баҳши мазкур таҳти модератории Вазири энергетика ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон Усмоналӣ Усмонзода сурат гирифта, роҳбарони вазорату идораҳо, намояндагони созмонҳои байналмилалӣ ва сармоягузориҳои хориҷӣ, аз ҷумла Вазири саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон Шавкат Бобозода, Вазири кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҳмадтоир Зокирзода, Роҳбари кластери соҳаи химияи Баварияи Даниел Готшалд, Роҳбари ширкати «Ниссан электроникс инструментейшн»-и Чопон Эҳсан Хасламан, Директор оид ба рушди минтақавии ширкати «Сименс» Кирячек Сегей Иванович, Раиси Шӯрои директорони КВД «ТАЛКО» Шералӣ Кабиров, Роҳбари Муассисаи давлатии «Маркази татбиқи лоиҳаҳои шарикӣ давлат ва баҳши хусусӣ» Иброҳим Усмонзода ва дигарон баромад намуданд.

Дар баҳши сеюми Форум «Бозори хизматрасониҳои молиявӣ. Нақши ташкилотҳои молиявӣ дар рушди соҳибкорӣ дар Тоҷикистон» мавзӯҳои зерин баррасӣ карда шуданд:

- Масъалаҳои ҷалби сармояи хусусӣ ба маҳсулоти нави молиявӣ;
- Диверсификатсияи хизматрасонии молиявӣ;
- Рушди бозори сармоягузори мустақим дар шароити бӯҳронӣ;
- Иштирок тариқи ҳиссагузорӣ: роҳҳои баланд бардоштани сармоягузори мустақим ва рушди фондҳои сармоягузорӣ;
- Лизинг барои бизнеси хурду миёна;
- Суғуртаи хусусӣ ва воситаҳои нави маблағгузорӣ.

Бахши мазкур тахти модератории Раиси Бонки миллӣ Ҷамшед Нурмаҳмадзода баргузор гардида, иштирокчиёни Форум мавзуҳои марбутаро ҳаматарафа баррасӣ карда, дар муҳокимаи масъалаҳо Муовини якуми Раиси Бонки миллии Тоҷикистон Ҷамолиддин Нуралиев, Директори минтақавӣ барои кишварҳои ИДМ ва Аврупои Корпоратсияи Исломии рушди Бонки Исломии Рушд Самир Тағиев, Роҳбари Намояндагии Бонки аврупоии таҷдид ва рушд дар Тоҷикистон Ричард Ҷонс, Роҳбари Фонди сармоягузори «Хуеҷинг»-и Ҷумҳурии Халқии Хитой Гуо Чин Чонг, директори ширкати суғуртавии «Бима» Санҷар Ҷабборов, Раиси Раёсати БДА Тоҷикистон «Амонатбанк» Ҳакимзода Рухулло Абдуганӣ, Раиси Раёсати ҶСП «Спитамен банк» Петр Фабиан баромад намуданд.

Дар хошияи Форум мулоқоти дуҷониба байни соҳибкорону сармоягузори ватанию хориҷӣ дар чорҷубаи В2В сурат гирифта, имконият фароҳам оварда шуд, ки соҳибкорон байни ҳамдигар мубодилаи афкор ва таҷриба намоянд.

Дар чорҷубаи вохӯриҳои В2В таваҷҷуҳи асосӣ ба барқарор кардани робитаҳои тиҷоратӣ миёни ширкатҳо, сармоягузoron ва сохторҳои давлатӣ равона гардиданд. Иштироккунандагон дар ин қисмат барои шиносӣ ва омӯзиши имкониятҳои ҳамкорӣ, шароит, интизориҳои сармоягузoron ва бахшҳои молиявӣ, инчунин сармоягузорӣ ба тиҷорати миллӣ имконияти фарох пайдо намуданд.

Дар натиҷаи мулоқотҳои самараноки байни соҳибкорону сармоягузoron ва мақомоти давлатӣ як қатор санадҳои ҳамкорӣ ба имзо расонида шуданд.

Ёддоштӣ тафоҳум байни Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Кластери кимёвии Баварияи Ҷумҳурии Федеролии Олмон оид ба ҳамкорӣ дар самти омӯзиш ва ташкили кластерҳо дар соҳаҳои саноат, кишоварзӣ ва рушди соҳибкории хурду миёна.

Ёддошти тафоҳум байни Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ширкати “NORINCO International Cooperation Ltd.”-и Ҷумҳурии Халқии Хитой оид ба ҳамкорӣ дар татбиқи лоиҳаҳои зеристгоҳи барқӣ ва хати интиқоли барқ ба ноҳияи Данғара, сохтмони пойгоҳи обкашӣ ва соф намудани манбаи об дар шаҳри Душанбе.

Ёддошти тафоҳум байни Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Фонди сармоягузори «HUI-JIN» Ҷумҳурии Халқии Хитой оид ба таъсиси корхонаи муштаракӣ суғуртаи сармоягузорӣ дар Тоҷикистон ва бо Корпоратсияи “Zhong Min Tou” Ҷумҳурии Халқии Хитой оид ба ташкили корхонаи муштаракӣ лизингӣ дар Тоҷикистон.

Ёддоштҳои тафоҳум байни Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ширкати кӯҳию

саноатии Тоҷикистону Хитой оид ба масъалаи бунёди корхонаи истеҳсоли маводҳои тарканда дар минтақаи ҷануби ҷумҳурӣ ва бо Вазорати кишоварзии вилояти Тосканаи Италия оид ба таъсиси Шӯрои соҳибкорони Тоҷикистону Италия.

Ёддоштҳои тафохум байни Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нав ва Гуруҳи саноатии «Эрон Худрав»-и Ҷумҳурии Ислонии Эрон ва ҶДММ «Гуруҳи тавсеаи иқтисодӣ ва сармоягузори Тоҷикистон» оид ба фурӯш, хизматрасонии пас аз фурӯш ва истеҳсоли навҳои мошинҳои сабуқрав ва боркашонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Ёддоштҳои тафохум байни КВД «Чамаст» ва Ширкати «CESA Investment»-и Ҷумҳурии Федеролии Олмон оид ба бунёди корхонаи коркарди сангҳои ороишӣ ва истеҳсоли маҳсулот аз он.

Ёддоштҳои тафохум байни Саридораи геологияи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Намояндагии Гуруҳи ширкатҳои «Росгеоперспектива»-и Федератсияи Россия оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи омӯзиши геологӣ ва мусоидати техникӣ ба мақомоти соҳавӣ.

Ёддоштҳои тафохум байни ҶДММ «Фароз» ва ширкати «Чинекс»-и Британияи Кабир оид ба ташкили Биржаи фондии байналмилалӣ.

Ёддоштҳои тафохум байни ҶДММ «Панҷруд» ва Ширкати кӯҳию саноатии Тоҷикистону Хитой оид ба ҳамкорӣ дар самти коркарди сангҳои мрамари Кони Панҷруд.

Сипас маросими хотимавии Форум таҳти сарвари Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қодири Қосим идома ёфта, дар он роҳбарони бахшҳои алоҳидаи Форум - Вазири рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон Нейматулло Ҳикматуллозода, Вазири энергетика ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон Усмоналӣ Усмонозода, Раиси Бонки миллии Тоҷикистон Ҷамшед Нурмаҳмадзода оид ба натиҷаҳои баррасии мавзӯҳои бахшҳо гузориш доданд.

Дар хотимаи Форум иштирокчиёни он Изҳороти Форуми байналмилалӣ соҳибкорӣ Душанбе-2015 таҳти унвони «Саҳми соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ дар рушди уствор»-ро қабул намуданд.

2.2. Форуми байналмилалӣ соҳибкорӣ ҷавонон-2015

12 октябри соли 2015 бо ташаббуси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Котиботи Шӯрои машваратӣ бо дастгирии Гуруҳи Бонки ҷаҳонӣ дар доираи Ҳафтаи миллии соҳибкорӣ, ки аз ҷониби Ҳукумати Тоҷикистон аз 8-15 октябр эълон шуда буд, дар бинои меҳмонхонаи Хаят Реченси дар шаҳри Душанбе Форуми соҳибкорӣ ҷавонон-2015 баргузор гардид.

Чорабинии мазкур ба баланд бардоштани сатҳи оғаҳӣ оид ба аҳамияти фаъолияти соҳибкорӣ барои ташкили ҷойҳои корӣ ва таъмини

афзоиши иқтисодӣ, аз ҷумла табодули афкор дар робита бо соҳибкорӣ дар Тоҷикистон равона шуда буд.

Дар форум соҳибкорони ҷавон, намояндагони Ҳукумати Тоҷикистон, намояндагони ширкатҳои хусусӣ, ташкилотҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, шарикони рушд, коршиносони Гуруҳи Бонки ҷаҳонӣ ва иштирокчиён аз Ҷумҳурии Словакия, ки ба ҷорабинӣ дар доираи ташаббуси Гуруҳи бонки ҷаҳонӣ оид ба табодули афкор даъват шуда буданд, иштирок варзиданд.

Форумро бо сухани ифтихоӣ Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қодири Қосим оғоз намуда, ҳозиринро хайра мақдам намуд ва оид ба дастгирии соҳибкорӣ, бахусус соҳибкорӣ байни ҷавонон суханронӣ намуд. Дар ҷоранибинӣ инчунин Аҳтам Абдулозода, Раиси Кумитаи ҷавонон, варзиш ва туризми назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Патрисия Виверс-Катер, Намояндаи доимии Гуруҳи бонки ҷаҳонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон суханронӣ намудаанд.

Дар ҷорабинӣ коршиносони хориҷӣ ва маҳаллӣ иштирокчиёнро бо мафҳумҳои асосии соҳибкорӣ ошно намуданд, оиди ташкили фаъолияти соҳибкорӣ ташкил намуда онро идора кард, чӣ тавр бояд қарорҳои соҳибкориро қабул намуд ва имкониятҳои нави соҳибкориро пайдо кард. Намояндагони ширкатҳои хусусӣ аз Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Словакия дар бораи таҷрибаи ташкилҳои фаъолияти соҳибкорӣ сухан ронда бо ҷавонони соҳибкор роҳҳои самарабахши пешбурди соҳибкориро дар сатҳи инфиродӣ ва ширкат мунозира намуданд.

Чаласаи алоҳида, ки дар якҷоягӣ бо Котиботи Шӯрои Машваратӣ оид ба беҳсозии фазои сармоягузори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Словакия гузаронида шуд, ба тадбирҳои сиёсат, ки барои мусоидат ба фаъолияти соҳибкорӣ дар байни ҷавонон заруранд, аз ҷумла роҳҳои барқарор намудани норасоӣ дар малака тавассути алоқаманд намудани бахши хусусӣ бо муассисаи таълимӣ, диққати иштирокчиёнро равона сохт.

Дар доираи чаласаи мазкур Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратӣ, Н. Абдуҷабборов оид ба ислоҳоти фазои сармоягузорӣ ва дастгирии бахши хусусӣ баромад намуда, иштирокчиёнро вобаста ба ҷараёни ислоҳот ошно намуд.

2.3. Ташкил ва гузаронидани Форуми якуми рушди минтақавии муколамаи давлат ва бахши хусусӣ

Рӯзҳои 9-13 феввали соли 2015 дар шаҳри Душанбе дар ҳамкорӣ бо Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ (GIZ) ва Барномаи

«Роҳбарӣ, омӯзиш, инноватсия»-и Бонки Ҷаҳонӣ Форуми якуми рушди минтақавии муколамаи давлат ва бахши хусусӣ бо дастгирии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Ҷадафи асосии форум аз ташаккул додани шабакаи минтақавии муколамаи давлат ва бахши хусусӣ, дар ин робита баррасии таҷрибаву малакаи кишварҳои минтақа, ҳамчунин тақвият бахшидани нерӯи пешбурд ва тамоюл ба стратегияи беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва фаъолияти соҳибкорӣ, шарикии давлат ва бахши хусусӣ иборат буда, дар он намояндагони Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳо ва бахши хусусӣ, созмонҳои байналмилалӣ, шарикони ҳамкор, сохторҳои масъул оид ба муколамаи давлат ва бахши хусусӣ аз Ҷумҳурии Қирғизистон, давлати Непал, Словакия, котиботҳои шӯроҳои минтақавии ҷумҳурӣ оид ба беҳтар гардонидани фаъолияти соҳибкорӣ ва фазои сармоягузорӣ иштирок намуданд.

Дар оғози кори форум намояндаи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовинони Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазири рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, намояндагони созмонҳои байналмилалӣ бо сухани ифтитоҳӣ баромад намуданд.

Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ Абдучабборов Н. муаррифномаи худро оид ба самтҳои фаъолияти Шӯрои машваратӣ, дастовардҳои Шӯро, нақши муассири муколамаи давлат ва бахши хусусӣ дар раванди ислоҳот оид ба беҳтар кардани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ, нақшаҳои навбатӣ чиҳати тақвият бахшидани ин раванд манзур намуд.

Сипас, намояндагони Ҷумҳурии Қирғизистон, давлати Непал, Словакия муаррифномаҳои худро оид ба таҷриба ва фаъолияти сохторҳо оид ба муколамаи давлат ва бахши хусусӣ дар ин кишварҳо пешниҳод намуданд.

Ҳамчунин, дар чорабинӣ намояндагони котиботҳои шӯроҳои минтақавӣ оид ба беҳтар гардонидани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар ВМБК, вилоятҳои Суғду Хатлон, водии Рашт, шаҳри Исфара вобаста ба фаъолияти худ баромад намуданд.

Дар доираи барномаи чорабинӣ рӯзи 12 феврал дар вилояти Хатлон мизи мудаввар оид ба муколамаи давлат ва бахши хусусӣ доир гардид.

Дар анҷоми чорабинӣ иштирокчиён кори Форуми якуми рушди минтақавии муколамаи давлат ва бахши хусусиро, ки нахустин ҳамоиши он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон доир гардид, самаранок арзёбӣ намуда, қайд намуданд, ки таъсиси шабакаи минтақавии муколамаи давлат ва бахши хусусӣ ва тақвият бахшидани он ҳамчун асоси рушди ҳамкориҳои минтақавӣ оид ба муколамаи давлат ва бахши хусусӣ муҳим мебошад.

Ҳамзамон, ташкилкунандагони чорабинӣ, иштирокчиёну меҳмонон барои дастгирии ҳамачонибаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон чихати баргузор намудани чорабинӣ ва пазироии самимонаи чониби Тоҷикистон ихори сипос намуданд.

2.4. Иштирок дар омода ва гузаронидани бизнес-форумҳои Тоҷикистону Фаронса ва Тоҷикистону Олмон

24 апрели соли 2015 бо ташаббуси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ нахустин Анҷумани соҳибкорони Тоҷикистону Фаронса баргузор гардид, ки дар омода ва баргузор намудани он Котиботи Шӯрои машваратӣ фаъолона иштирок намуд. Дар чорабинии мазкур намояндагони вазорату идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, зиёда аз 20 нафар соҳибкорони Фаронса, 15 нафар намояндагони ширкатҳои Фаронса дар Тоҷикистон, инчунин беш аз 100 нафар соҳибкорони ватанӣ ширкат варзиданд.

Дар ин Анҷуман ҳарду чонибро намояндагони доираҳои соҳибкорони бахшҳои мухталифи иқтисодӣ, аз қабili энергетика, саноат, истихроҷи нафту газ, туризм, нақлиёту алоқа ва фаъолияти бонкӣ муаррифӣ намуданд.

Ба диққати иштирокчиён муаррифнома ва сабти видеоӣ дар мавзӯи «Имкониятҳои сармоягузори Ҷумҳурии Тоҷикистон» пешниҳод гардид. Соҳибкорони Фаронса бо фазои сармоягузорӣ барои бахшҳои афзалиятноки иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз маводҳои иттилоотӣ шинос шуданд.

Дар фарҷоми Анҷуман воҳӯрии дуҷониба байни соҳибкорони Тоҷикистону Фаронса баргузор гардид, ки дар чараёни он имкониятҳои ба роҳ мондани ҳамкориҳои иқтисодиву тиҷоратӣ муҳокимаронӣ шуданд.

Котиботи Шӯрои машваратӣ инчунин дар омода ва доир намудани анҷумани соҳибкорони Тоҷикистону Олмон дар санаи 8 майи соли 2015 фаъолона иштирок намуданд.

Дар чорабинии мазкур намояндагони вазорату идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, 25 нафар соҳибкорони Олмон, инчунин зиёда аз 100 нафар соҳибкорони ватанӣ ширкат варзиданд.

Мақсади баргузори анҷуман мустаҳкам гардонидани ҳамкориҳои судманди тиҷоратии байни ду кишвар, ҷалби сармоя ва дарёфти шарикон, муҳокимаи масъалаҳои мавҷудаи ҳамкорӣ дар раванди соҳаҳои афзалиятнок мебошад.

Дар кори бизнес-форум Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Қодири Қосим ва Муовини Сафири Ҷумҳурии Федеролии Олмон дар Тоҷикистон Зилке Клёвер, Директори Кумитаи шарқии Олмон Линдер Райнер, намояндагони вазорату идораҳо ва соҳибкорони бахшҳои мухталифи

иктисодӣ, аз ҷумла соҳаҳои энергетика, нақлиёт, роҳсозӣ, кишоварзӣ ва сайёҳии ҳарду кишвар иштирок доштанд.

Дар рафти бизнес – форум имкониятҳои сармоягузорию ҳар ду кишвар муаррифӣ гардида, иштирокчиён бо фазои сармоягузорӣ дар бахшҳои афзалиятноки иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Олмон шинос шуданд.

Инчунин дар чараёни муҳокимарониҳо як қатор масъалаҳои гуногуни имкониятҳои иқтисодии ҳарду кишвар баррасӣ шуданд.

Ҳамчун самара аз кори форум маросими баимзорасии Ёддошти тафохум байни ҶСК “Фурудгоҳи байналмилалӣ Душанбе” ва DPU investment GmbH оид ба сохтани маркази логистикӣ дар фурудгоҳи пойтахт ва байни КВД “Тоҷинвест”-и Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва DPU investment GmbH Олмон оид ба ҷалби сармояи хориҷӣ ҷиҳати татбиқи лоиҳаҳои сармоягузорию бахши хусусӣ сурат гирифт.

Баъд аз ҷамъбасти қисмати расмии бизнес-форум бо мақсади ба роҳ мондани ҳамкориҳои судманди тиҷоратӣ нишастҳои дуҷониба байни соҳибкорони Тоҷикистону Олмон баргузор гардид.

2.5. Беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки Ҷаҳонӣ

Тавре маълум аст, бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №300 аз 3 майи соли 2014 Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҳисоботи «Пешбурди соҳибкорӣ»-и Бонки Ҷаҳонӣ, ки дар доираи фаъолияти Шурои машваратӣ таҳия гардида буд, тасдиқ карда шудааст.

Боиси тазаккур аст, ки ҳамаи ислоҳоти доиршуда ҷиҳати иҷрои Нақшаи чорабиниҳои мазкур аз ҷониби ҷомеаи ҷаҳонӣ эътироф гардида, Тоҷикистон имсол тибқи натиҷаҳои ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки ҷаҳонӣ, ки танзими давлатии фаъолияти соҳибкориро дар кишварҳои олам арзёбӣ мекунад, мавқеи худро 34 зина боло бурд ва аз ҷои 166 ба 132 баромад ва 54,19%-и таҷрибаи пешқадами ҷаҳониро ба даст овард.

Ин пешравӣҳо асосан аз рӯи нишондиҳандаҳои “Бақайдгирии фаъолияти соҳибкорӣ”, “Дастрасӣ ба қарз”, “Андозбандӣ ” ва “Савдои байналмилалӣ ” ба даст омаданд.

Аз ҷумла аз рӯи нишондиҳандаи “Бақайдгирии фаъолияти соҳибкорӣ ” мамлакат нисбат ба мавқеи 81-уми соли гузашта 24 зина боло баромада, мавқеи 57-умро дар байни 189 мамлақати ҷаҳон ишғол намуд ва 90,26%-и таҷрибаи пешқадамро ба даст овард. Ин қомебӣ дар натиҷаи он ба даст омад, ки Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа аз моҳи октябри соли 2014 инҷониб дар муҳлати муайяннамудаи

конунгузорӣ (3-5 рӯзи корӣ дар доираи “Равзани ягона”) бо истифода аз барномаи компютери “Равзанаи ягона” субъектони хоҷагидорию бо рақами суғуртаи иҷтимоӣ таъмин намуда истодааст.

Аз рӯи нишондиҳандаи дастрасӣ ба қарз мавқеи мамлакат нисбат ба мавқеи 118-уми соли гузашта 9 зина боло баромада, мавқеи 109-умро дар байни 189 мамлақати ҷаҳон ишғол намуд ва 40%-и таҷрибаи пешқадами ҷаҳониро ба даст овард. Болоравии нишондиҳандаи мазкур аз ҳисоби рушди фаъолияти бюроҳои хусусии қарзӣ, аз ҷумла баландшавии намои пуррагии иттилооти қарзӣ ва васеъ шудани фарогирии аҳоли аз тарафи бюроҳои қарзӣ мебошад.

Аз рӯи нишондиҳандаи андозбандӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба мавқеи 178-уми соли гузашта 6 зина боло баромада, дар соли 2016 мавқеи 172-юмро ишғол намуд ва 43,53%-и таҷрибаи пешқадами ҷаҳониро аз худ намуд. Ин комёбӣ тавассути ихтисор шудани пардохтҳои андозӣ аз 31 ба 28 адад ва ҷорӣ гардидани низоми электронии пешниҳоди эълумияҳои андозӣ дар речаи он-лайн ба даст омадааст.

Аз рӯи нишондиҳандаи рушди тиҷорати байналмилалӣ мамлакат нисбат ба 159-ум мавқеи соли гузашта 27 зина боло баромада, мавқеи 132-юмро ишғол намуд ва 57,05%-и таҷрибаи пешқадами ҷаҳониро ноил гардид. Комёбии мазкурро мамлакат тавассути ба инобат гирифта шудани ислоҳоти кулӣ ҷиҳати ҷорӣ гардидани низоми ягонаи иттилоотии автоматонидашудаи мақомоти гумрук, “Равзанаи ягона” барои расмиётҳои содирот, воридот ва транзит, “Истгоҳи ягона” ва ба роҳ мондани низоми электронии барасмиятдароии эълумияҳои гумрукӣ ноил гардид.

Бояд қайд кард, ки дар баробари боло рафтани мавқеи мамлакат аз рӯи нишондиҳандаҳои болозикр мавқеи мамлакат аз рӯи нишондиҳандаҳои “Гирифтани иҷозат барои сохтмон” ба 2 зина, “Пайвастшавӣ ба шабакаи таъминоти барқ” ба 1 зина, “Бақайдгирии моликият” ба 1 зина ва “Ҳимояи сармоягузори миноритарӣ” ба 2 зина паст гардид. Аз рӯи нишондиҳандаҳои “Таъмини иҷроиши қарордод” ва “Ҳалли масъалаи пардохтпазирӣ” мавқеи мамлакат бетағйир монд.

Аз ҷумла аз рӯи нишондиҳандаи “Гирифтани иҷозат барои сохтмон” пастшавии мавқеи мамлакат аз ҳисоби зиёд шудани шумораи расмиёт аз 24 то 27, вақти зарурӣ барои гузаштани ин расмиёт аз 228 то 242 соат ва афзоиши хароҷоти расмиёт аз 1,9% то 2,2%-и арзиши сохтмони анбор ба миён омадааст.

Пастшавии мавқеи мамлакат аз рӯи нишондиҳандаи “Пайвастшавӣ ба шабакаи таъминоти барқ” ба 1 зина бо ворид гардидани намои эътимоднокии таъминоти барқ ва шаффофияти тарифҳо ба ин нишондиҳанда алоқаманд мебошад, ки тибқи он ҷумҳурӣ аз 8 холи имконпазир ягон холро соҳиб намебошад. Ин пеш аз ҳама аз сифати пасти таъминоти барқ ва шумораи зиёди қатъшавӣ дар таъминоти барқ

аз чумла бе огоҳӣ хомӯш кардани қувваи барқ вобаста буда, ба талафоти зиёд дар фаъолияти корхонаҳои соҳибкорӣ, хусусан корхонаҳои истеҳсоли оварда мерасонад. Ҳамзамон талафоти бо қатъшавии қувваи барқ расонидашуда аз ҷониби ШСХК “Барқи Тоҷик” ва намояндагони маҳалии он ҷуброн карда намешавад.

Пастшавии нишодихандаи “Бақайдгирии моликият” ба 1 зина бо ворид гардидани намояи сифати низоми идоракунии захираҳои замин алоқаманд мебошад, ки тибқи он мамлакат аз 30 холи имконпазир 7,5 холро соҳиб мебошад. Аз рӯи нишондихандаи мазкур дар ҳисобот 6 расмиёте, ки дар давоми 37 рӯз ва бо хароҷоти расмии 3,4%-и арзиши моликият анҷом дода мешавад, ба қайд гирифта шудааст. Дар сатҳи минтақавӣ бошад нишондихандаи мазкур аз 5,4 расмиёти дар давоми 22 рӯз, бо хароҷоти 2,6%-и арзиши моликият анҷомдодашаванда ва 19,4 хол тибқи намояи сифати низоми идоракунии захираҳои замин иборат мебошад.

Тибқи нишодихандаи “Ҳимояи сармоягузори миноритарӣ ” мавқеи мамлакат ба 2 зина паст гардида, ҷумхурӣ аз мавқеи 27-ум ба 29-ум поён фаромад. Ба ин нигоҳ накарда мавқеи мамлакат ҳоло ҳам аз сатҳи миёнаи минтақавӣ (13) баланд мебошад.

Дар маҷмуъ барои пешрафти бемайлони ва самараноки фаъолияти соҳибкориву сармоягузорӣ дар асоси таҷрибаи байналмилалӣ, се омилҳои асосӣ ҳуҷҷатгузорӣ ё расмиёти соддакардашуда, истифодаи вақти кам ва маблағи муносиби хизматрасонӣ муҳим арзёбӣ мегарад.

Бинобар ин, бо мақсади таъмини рушди устувори иқтисодӣ тавассути инкишофи бахши хусусиву соҳибкорӣ тезонидани ислоҳот ва андешидани тадбирҳои мушаххас дар самтҳои бақайдгирӣ ва барҳамдиҳии соҳибкорӣ, андозбандӣ, дастрасӣ ба захираҳои қарзӣ, пайваस्तшавӣ ба шабакаҳои барқӣ, дастрасии иҷозати оғози корҳои сохтмонӣ, ҷудо намудани қитъаи замин барои сохтмони корхонаҳо, воридоту содироти молу хизматрасонӣ, бақайдгирии моликият зарур доништа мешавад.

2.6. Ташкил ва гузаронидани мизи мудаввари солони Котиботи Шӯрои машваратӣ дар мавзӯи “Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ҳамчун омилҳои муқоламаи байни давлат ва бахши хусусӣ”

25 феввали соли 2015 дар шаҳри Душанбе дар бинои Китобхонаи миллии Тоҷикистон бо ташаббуси Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ Мизи мудаввар дар мавзӯи “Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ҳамчун омилҳои муқоламаи байни давлат ва бахши хусусӣ” баргузор гардид.

Дар чорабинӣ намояндагони як қатор доираҳои соҳибкорӣ, роҳбарон ва намояндагони ассосиатсияҳои соҳавии соҳибкорӣ, мақомоти давлатӣ, шарикони рушд ва ВАО иштирок намуданд.

Чорабиниро Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, Нуъмон Абдучаборов ифтитоҳ намуда, қайд кард, ки ҳадаф аз баргузори чорабинӣ муаррифии натиҷаҳои ислоҳоти соли 2014 дар доираи фаъолияти Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ таҳти сарвари Ҷаноби Олӣ, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон татбиқгардида ва нақшаҳои оянда мебошад.

Зимни суҳанронии ифтитоҳии худ, муовини Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Нигина Анварӣ зикр кард, ки дастгирии соҳибкорӣ, рушди бахши хусусӣ ва ташаккули фазои мусоид барои сармоягузорӣ, яке аз самтҳои муҳими фаъолияти Шӯрои машваратӣ ва Кумита ба шумор меравад.

Бо ин мақсад соли ҷорӣ бо ташаббуси Шӯрои машваратӣ дар якҷоягӣ бо вазорату идораҳои дахлдор ва бахши хусусӣ Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи ҳимоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ” дар таҳрири нав бо истифода аз таҷрибаи байналмилалӣ ва марҳилаи дуҷуми Барномаи дастгирии давлатии соҳибкорӣ барои солҳои 2012-2020 дар се соли оянда, яъне солҳои 2015-2017 қабул гардида, мавриди амал қарор дорад.

Инчунин лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор” бо истифода аз таҷрибаи ҷаҳонӣ таҳия гардид.

Дар чорабинӣ ҳамчунин бо сухани ифтитоҳӣ Намояндаи Шӯрои ҳамоҳангсозии шарикони рушд Кристин Лаабс оид ба натиҷаҳои ислоҳот дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар ҷумҳурӣ ибрози назар намуд. Аз ҷумла қайд шуд, ки Тоҷикистон дар ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ - 2015”-и Бонки Ҷаҳонӣ бори сеюм ба даҳгонаи кишварҳои ислоҳотгари олам шомил гардида, дар он саҳми Котиботи Шӯрои машваратӣ баланд арзёбӣ мешавад.

Сипас, Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, Нуъмон Абдучаборов натиҷаҳои ислоҳотро дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муаррифӣ намуд.

Дар ин робита ба ҳозирин оид ба нақшаҳои чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани нишондиҳандаҳои мамлакат дар ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки Ҷаҳонӣ, оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахши сайёҳӣ, оид ба иҷрои дастуру супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз натиҷаи мулоқот бо соҳибкорон ва сармоягузoron аз 14 октябри соли 2014, натиҷаҳои Форуми иқтисодиву сармоягузории Душанбе-2014 таҳти

унвони “Соҳибкорӣ – муҳаррики иқтисодиёт”, натиҷаҳои ҷаласаҳои 13 ва 14-уми Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ маълумоти муфассал пешниҳод карда шуд.

Қайд гардид, ки Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар баҳши суғурта аз 31 декабри соли 2014 тасдиқ шуда, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти суғуртавӣ» дар таҳрири нав таҳия гардид.

Тавре иттилоъ дода шуд, вобаста ба шомилшавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конвенсияи Гаага ё худ Конвенсияи Апостил оид ба бекор намудани легализатсияи ҳуҷҷатҳои расмӣ хориҷӣ аз 5 октябри соли 1961, санаи 29 октябри соли 2014 он аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тасвиб расида, 20 феввали соли 2015 Номаи ҳамроҳшавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конвенсияи мазкур ба Вазорати қорҳои хориҷии Шохигарии Нидерланд супорида шуд.

Дар мизи мудаввар намояндагони баҳши хусусӣ Фарҳод Акбаров, Роҳбари Ассосиатсияи ташкилотҳои маблағгузори хурди Тоҷикистон, Фирдавс Мастулов, Роҳбари ширкати суғуртавии “Меҳнат” Алишер Турахонов, Директори кулли ширкати машваратии «Айтен Групп», Шагарф Мулло Абдол, Роҳбари Ассосиатсияи сайёҳии «ТАТОС» муаррифиҳо ва баромадҳои худро манзур намуданд.

Баромадкунандагон вобаста ба аҳмият ва муҳимияти натиҷаҳои ислохот оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ, аз ҷумла ташкили рейтингҳои кредитии соҳибхитиёрии Тоҷикистон, беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳшҳои сайёҳӣ ва суғурта, шомилшавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конвенсияи Гаага ё худ Конвенсияи Апостил оид ба бекор намудани легализатсияи ҳуҷҷатҳои расмӣ хориҷӣ, ҷалби сармоя ба иқтисодиёти ҷумҳурӣ, рушди баҳши хусусӣ суҳанронӣ намуда, саҳми Шӯроро дар ин раванд мусбат арзёбӣ намуданд.

Пас аз пешниҳоди муаррифиҳо, иштироккунандагон мулоҳизаронӣ намуда, саволу ҷавоб сурат гирифт.

Дар хотима, изҳори итминон карда шуд, ки Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон намояндагони баҳши хусусӣ ва шарикони рушд ҷиҳати татбиқи ташаббускориҳои Роҳбари давлат дар ин самт саҳми назаррас хоҳанд гузошт.

2.7. Сарфароз гардидани Шӯрои машваратии назди Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ бо чоизаи “Ҳовард”-и Бонки Чаҳонӣ

Рӯзҳои 10-13 марти соли 2015 дар шаҳри Копенгагени Дания ҳамоиши байналмилалӣ оид ба муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ доир гардид.

Ҳамоиши мазкур бо ибтикори Бонки Чаҳонӣ дар ҳамкорӣ бо Конфедератсияи Дания оид ба саноат ва дигар созмонҳои байналмилалӣ баргузор гардида, дар он зиёда аз 300 нафар намояндагони бахшҳои давлативу хусусӣ ва шарикони рушд аз 54 мамлакати олам иштирок намуданд.

Дар чорабинӣ намояндагони як қатор сохторҳои муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ, роҳбарони вазорату идораҳои давлатӣ, корхонаҳои бузурги саноатӣ, созмонҳои соҳибкорӣ, ташкилотҳои бонуфузи байналмилалӣ иштирок ва суҳанронӣ намуданд.

Намояндагони кишварҳои иштирокчӣ оид ба фаъолияти сохтори муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ ва аҳамияти он чихати рушди баҳши хусусиву соҳибкорӣ, ҷалби сармоя ва дар маҷмуъ рушди иқтисодиёти мамлакатҳои худ муаррифномаҳо пешниҳод намуданд.

Дар кори форум, аз ҷумла роҳбари Котиботи Шӯрои машваратӣ иштирок намуда, корҳои анҷомдодашуда дар самти таҳкими муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ, беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва фаъолияти соҳибкориро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муаррифӣ намуд.

Қобили тазаккур аст, ки бо эътирофи ислоҳоти аз ҷониби Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти беҳсозии фазои сармоягузориву соҳибкорӣ таҳти сарвари Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷаноби Олӣ муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон доиргардида, дар байни сохторҳои муколамаи давлат ва баҳши хусусии мамлакатҳои иштирокчӣ (54 мамлакати олам) - Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ҳамчун сохтори беҳтарини муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ дар арсаи чаҳонӣ пазируфта шуд ва бо чоизаи байналмилалии «Ҳовард» (Howard)-и Бонки Чаҳонӣ ва Конфедератсияи Дания оид ба саноат сарфароз гардонид шуд.

2.8. Иштироки кормандони Котиботи Шӯрои машваратӣ дар ҳамоиши 5-ум оид ба рушди муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ дар соҳаи истифодаи захираҳои минералӣ

Санаи 8-9 июни соли 2015 дар шаҳри Остонаи Ҷумҳурии Қазоқистон ҷаласаи 5-уми Барномаи минтақавии муколамаи давлат ва баҳши хусусӣ дар баҳши «Захираҳои минералӣ барои рушди Осӣи Марказӣ» вобаста ба мавзӯи «Шабакаҳои кластерӣ: восита барои инноватсия ва баландбардории рақобатпазирӣ» баргузор гардид.

Дар чаласа гузориш ва муҳокимарониҳо аз тарафи вазорату идораҳои ҷумҳуриҳои Қазоқистон, Қирғизистон, Тоҷикистон ва коршиносони байналмилалӣ оид ба мавзӯи мазкур сурат гирифт.

Аз ҷониби Тоҷикистон муаррифӣ дар мавзӯи мазкур аз тарафи Нумон Абдуҷаборов - Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратӣ манзур гардида, аз ҷумла қайд карда шуд, ки дар як қатор бахшҳои иқтисоди Тоҷикистон имкони ҷорӣ намудани кластерҳо бо мақсади таъмини устувории бахши хусусӣ мавҷуд аст.

Иштирокчиёни чаласа, аз ҷумла коршиносони байналхалқӣ Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорию ҳамчун майдони муҳими муколамаи давлат ва бахши хусусӣ, ки дар он масъалаҳои рушди бахши хусусӣ матраҳ мегардад, арзёбӣ карданд.

3. ИСЛОҲОТ ДАР САМТҲОИ ГУНОГУН

3.1. Шомилшавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конвенсияи Гаага (Конвенсияи Апостил) оид ба бекор намудани легализатсияи ҳуҷҷатҳои расмӣ аз соли 1961

Қайд кардан зарур аст, ки чиҳати шомилшавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конвенсияи Гаага (Конвенсияи Апостил) оид ба бекор намудани легализатсияи ҳуҷҷатҳои расмӣ аз соли 1961 санаи 29 октябри соли 2014 Маҷлиси Намояндагони Маҷлиси Олии Тоҷикистон Конвенсияи Гаагаро (Конвенсияи Апостил - оид ба бекор намудани легализатсияи ҳуҷҷатҳои расмӣ хориҷӣ) ба тасвиб расонд.

Дар ин радиф, 20 феввали соли 2015 Номаи ҳамроҳшавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конвенсияи мазкур ба Вазорати корҳои хориҷии Шохигарии Нидерланд супорида шуд.

Бояд қайд намуд, ки Конвенсияи бекоркундаи талаботи таъйиди ҳуҷҷатҳои расмӣ хориҷӣ барои Тоҷикистон аз санаи 31 октябри соли 2015 вориди амал шуд.

3.2. Беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар бахши суғурта

Дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар бахши суғурта Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар бахши суғурта бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 декабри соли 2014, №788 тасдиқ гардид.

Бо мақсади иҷрои Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар бахши суғурта аз 31 декабри соли 2014, №788 лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти суғуртавӣ» дар таҳрири нав дар доираи гурӯҳи кории байниидоравӣ дар назди Вазорати рушди иқтисоди ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардид. Лоиҳаи Қонуни мазкур аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқул доништа шуда, ба баррасии Маҷлиси Намояндагони Маҷлиси Олии мамлакат пешниҳод карда шуд.

3.3. Ислоҳот оид ба рушди бозори такрорӣ коғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ

Тибқи супориши протоколи ҷаласаи 14-уми Шӯро, Бонки миллии Тоҷикистон якҷоя бо Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба рушди бозори такрорӣ коғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳия намуда, бо назардошти тағйири иловаҳо

бо тартиби муқарраргардида барои мувофиқа ба вазорату идораҳои дахлдор ирсол намуд.

Ҷиҳати рушди бозори тақрорӣ коғазҳои қиматнок дар ҳамкорӣ бо вазорату идораҳои дахлдор ҚСҚ “Биржаи фондии –Осиёи Марказӣ” таъсис ёфт.

ҚСҚ “Биржаи Фондии – Осиёи Марказӣ” як қатор тавсияҳои худро ба лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба рушди бозори тақрорӣ коғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ ба Ҳукумати мамлакат пешниҳод намуд, ки тибқи дастури Муовини якуми сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи вазорату идораҳои дахлдор мавриди баррасӣ қарор дода шуда, дастгирӣ ёфтанд.

Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии оид ба рушди бозори тақрорӣ коғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба рушди бозори тақрорӣ коғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қарори Ҳукумати мамлакат аз 25 сентябри соли 2015, №589 тасдиқ гардид ва мавриди иҷро қарор дорад.

3.4. Беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар соҳаҳои саноат ва дастгирии молиистеҳсолкунандагони ватанӣ

Бо мақсади иҷрои супориши протоколини чаласаи 13-уми Шӯрои машваратӣ дар назди Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон гурӯҳи кории байниидоравӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахшҳои саноат, дастгирии соҳибкорӣ истеҳсолӣ ва рушди истеҳсолоти миллӣ бо ҷалби намояндагони вазорату идораҳои дахлдор, бахши хусусӣ ва дастгирии шарикони рушд таъсис ёфта, фаъолият намуда истодааст.

То имрӯз гурӯҳи кории мазкур як қатор чаласаҳои худро доир намуда, яқчо бо Котиботи Шӯрои машваратӣ таҳлили амиқи мушкилоти ҷойдоштаро дар соҳаҳои саноати истироч ва коркарди ашёи хоми маҳалӣ то ба маҳсулоти тайёр гузаронид ва тавсияҳои мушаххасро вобаста ба бартароф намудани онҳо омода кардааст.

Аз ҷумла аз ҷониби Котиботи Шӯрои машваратӣ ва гурӯҳи корӣ Ҳисобот бо тавсияҳои мушаххас ва дар асоси он лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахшҳои саноат, дастгирии соҳибкорӣ истеҳсолӣ ва рушди истеҳсолоти миллӣ таҳия гардида, дар чаласаи 15-уми Шӯрои машваратӣ мавриди баррасӣ қарор дода шуд.

Айни замон лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳои мазкур дар баррасии вазорату идораҳо қарор дорад.

3.5. Беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши кишоварзӣ ва рушди тиҷорати аграрӣ

Мутобиқи иҷрои банди 9-и протоколи ҷаласаи 14-уми Шӯрои машваратӣ Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо вазорату идораҳои дахлдор корҳои муайяно ба анҷом расонид.

Бо ин мақсад дар назди Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби мутахассисони вазорату идораҳои дахлдор бо ҷалби намояндагони баҳши хусусӣ ва шарикони рушд аз 17 феввали 2015, №28 гуруҳи кории байниидоравӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши кишоварзӣ ва рушди тиҷорати аграрӣ таҳти роҳбарии муовини якуми вазири кишоварзии ҚТ, Ҳотамов Д. таъсис дода шуд. Аз ҷумла нақшаи чорабиниҳои фаъолияти гуруҳи корӣ таҳия ва тасдиқ гардид.

Гуруҳи корӣ вазифадор карда шуд, ки ҳолати кунунӣ ва воқеии соҳаро ҳаматарафа мавриди омӯзишу таҳлил қарор дода, фаъолияти худро ба омода намудани ҳисобот, тавсияҳо, пешниҳодҳо ва лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши кишоварзӣ ва рушди тиҷорати аграрӣ ба ҷаласаи навбатии Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ равона созанд.

4. НАТИЧАҲОИ МОНИТОРИНГИ ИҶРОИ ҚАРОРҲОИ ҚАБУЛНАМУДАИ ШҶРОИ МАШВАРАТӢ

Тибки тартиби муқарраргардида, аз ҷониби Котиботи ШҶрои машваратӢ мониторинги иҷроӣ супоришҳои протоколи чаласаҳои қаблии ШҶро гузаронида мешавад. Дар ин робита, мониторинги иҷроӣ қарорҳои протоколи чаласаи 15-уми ШҶро гузаронида шуда, натиҷаҳои он ба чаласаи навбатии ШҶрои машваратӢ манзур карда мешавад.

Дар ин робита, боиси тазаккур аст, ки бо дастгирии бевоситаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷаноби Олӣ, мӯхтарам Эмомалӣ Раҳмон дар доираи фаъолияти ШҶрои машваратӢ раванди ислоҳоти иқтисодӣ ҷиҳати беҳсозии фазои сармоягузори соҳибкорӣ бо маром тақвият ёфта, самараҳои назаррас дода истодаанд.

Дар ин замина, қарорҳои дар чаласаи гузаштаи ШҶро қабулгардида ба рушди соҳаҳои саноат ва истеҳсолоти миллий, паст кардани арзиши асли ва содироти маҳсулоти рақобатпазир, таъмини истеҳсолот бо қувваи барқ, рушди бозори суғурта, баррасии саривақтии мурочиатҳои соҳибкорон, рушди бемайлони соҳибкориву сармоягузори ва таҷлили “Рузи соҳибкор” равона шуда буданд.

Бо мақсади иҷроӣ қарорҳои ШҶро, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор”, “Дар бораи фаъолияти суғуртави”, Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати мамлакат оид ба рушди бозори тақрири қоғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ, ки бо истифода аз таҷрибаи пешқадами ҷаҳонӣ таҳия шудаанд, қабул гардиданд.

Лоихаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи сармоягузори” дар таҳрири нав пас аз баррасӣ дар чаласаи гузаштаи ШҶро ва мувофиқа бо вазорату идораҳо ба баррасии Ҳукумати ҷумҳурӣ пешниҳод гардид.

Лоихаи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати ҷумҳурӣ оид ба рушди саноат, дастгирии соҳибкории истеҳсолӣ ва рушди истеҳсолоти миллий мукамал карда шуда, дар баррасии вазорату идораҳо қарор дорад.

Бо мақсади беҳтар намудани фазои сармоягузори дар соҳаи кишоварзӣ ва тиҷорати аграрӣ дар назди Вазорати кишоварзии ҷумҳурӣ гурӯҳи кории байниидоравӣ фаъолияти худро ҷамъбаст намуда, натиҷаҳои он бо таҳлилҳои мушаххас ва тавсияҳо, инчунин лоихаи Нақшаи чорабиниҳо ҷиҳати рушди соҳаи кишоварзӣ ва тиҷорати аграрӣ ба чаласаи навбатии ШҶро пешниҳод мншавад.

Ҷиҳати содаву шаффоф намудани ҷараёни пайваستшавии корхонаҳои саноатӣ ба шабақаҳои барқӣ, аз ҷониби Ширкати сахҳомии холдингии қушодаи “Барқи Тоҷик” лоихаи Низомномаи нави пайвастшавӣ ба шабақаҳои барқӣ таҳия гардид.

Барои рушди муколамаи давлат ва бахши хусусӣ, таъсиси шуроҳои машваратӣ ва баррасии саривақтии масъалҳои соҳибкорӣ дар минтақаҳои мамлакат, аз ҷониби Кумита ва Котиботи ШҶро дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ корҳои муайян анҷом дода шуданд.

Аз ҷумла дар марказҳои вилоятҳои Хатлону Суғд, водии Рашт ва

як қатор шахру ноҳияҳо мизҳои мудаввар ҷиҳати фаҳмондадиҳии моҳият ва аҳамияти шуроҳои машваратӣ гузаронида шуданд.

Дар маҷмуъ соҳибкорон ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ҷонибҳои асосии майдони муколамаи давлат ва баҳши хусусиро ташкил дода, дар раванди таҳкими ҳамкориҳои судманд ва рушди фаъолияти соҳибкорӣ саҳми муносиб мегузоранд.

Тибқи қарорҳои анҷомдодашуда, то имруз дар 35 шахру ноҳияҳои ҷумҳурӣ шуроҳои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузориву соҳибкорӣ таъсис дода шуда, ин раванд идома дорад.

5. ҲАМКОРӢ БО ШАРИКОН

5.1. Ҳамкорӣ бо бахши давлатӣ

Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ майдони муколамаи озод байни давлат ва бахши хусусӣ ба шумор меравад. Давлат тавассути сохторҳои худ бештар ба идоракунии ва танзими равандҳои иқтисодӣ машғул буда, бевосита бо доираҳои соҳибкорӣ ва бахши хусусӣ сару кор мегирад.

Котиботи Шӯрои машваратӣ пайваста бо бахши Ёрдамчии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои иқтисодӣ, Раёсати банақшагирии стратегӣ ва ислоҳоти Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, раёсатҳои соҳавии дигари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарвазир ва муовини якуми Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ ва вазорату идораҳои давлатӣ ҳамкориҳои судманд менамояд.

Дар ин радиф соли чорӣ як қатор гурӯҳҳои кории байниидоравӣ чиҳати иҷрои қарори протоколии чаласаҳои 13-ум ва 14-уми Шӯро дар назди Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Бонки миллии Тоҷикистон, Вазорати корҳои хориҷӣ ва Вазорати саноат ва технологияҳои нав, Вазорати кишоварзӣ фаъолият намуданд, ки ба онҳо намояндагони сохторҳои гуногуни ҳокимияти давлатӣ шомил карда шуданд.

Ҳамин тариқ, дар доираи фаъолияти гурӯҳҳои корӣ як қатор вохӯриҳо бо сохторҳои гуногуни бахши давлатӣ гузаронида шуда, ба ҳамкориҳои Котиботи Шӯро бо сохторҳои давлатӣ тақвият бахшида шуд.

Шӯрои машваратӣ минбаъд низ барои тақвият бахшидани ҳамкориҳои худ бо бахши давлатӣ корҳои заруриро анҷом хоҳад дод.

Дар маҷмуъ, бахши давлатӣ дар фаъолияти Шӯро нақши муҳим дошта, ҳамчун мақоми машваратӣ, танзимкунанда ва татбиқкунанда баромад мекунад.

5.2. Ҳамкорӣ бо бахши хусусӣ

Бахши хусусӣ дар фаъолияти Шӯрои машваратӣ нақши калидӣ дорад. Мақсади асосии Шӯро, ки бо ибтикори Президенти ҷумҳурӣ, Ҷаноби Олӣ Эмомалӣ Раҳмон таъсис дода шудааст, муайян ва бартараф намудани мушкilotи бахши хусусӣ ва ҳалли он мебошад. Бо фаъолияти Шӯрои машваратӣ, бахши хусусӣ имкон дорад, ки мушкilotи худро бевосита ба роҳбарияти олии кишвар пешниҳод намояд.

Айни замон, 5 нафар намояндагони бахши хусусӣ узви Шӯрои машваратӣ мебошанд. Аз ҷумла, Роҳбари Ассосиатсияи ташкилотҳои маблағгузориҳои хурди Тоҷикистон - Фарҳод Акбаров, Роҳбари ҶДММ «Кафолат» - Музаффар Саймудинов, Роҳбари Ассосиатсияи

агробизнеси Тоҷикистон - Шораҳматов Шорауф, Роҳбари Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Мадина ва Ҷамкорон» - Додхудоева Набот ва Роҳбари Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Ғаюр» - Ғуломов Акбар.

Дар соли қорӣ Котиботи Шӯро дар самтҳои гуногуни фаъолияти Шӯрои машваратӣ ва Котиботи он, аз ҷумла беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки Ҷаҳонӣ, беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар баҳши сайёҳӣ, суғурта, рушди бозори тақрири коғазҳои киматнок ва дигар ҷанбаҳо бо баҳши хусусӣ ҳамкориҳои фаъол намуд.

Аз ҷумла, санаи 15-уми майи соли 2015 дар доираи омодагӣ ба ҷаласаи навбатии Шӯро воҳӯрии роҳбари Котиботи Шӯро Нуъмон Абдуҷаборов бо роҳбарияти корхонаҳои баҳши маъдан ва хӯроқворӣ баргузор гардид.

Дар воҳӯрӣ як қатор мушкилоти рушди соҳибкориҳои ватанӣ дар баҳши саноат, аз ҷумла беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши куҳкорию истихроҷ ва истеҳсоли маводи хӯроқа мавриди баррасӣ ва муҳокима қарор дода шуданд.

Ҳамчунин, дар воҳӯрӣ лоиҳаи тавсияҳои гуруҳи қорӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши саноат, аз ҷумла маъдан ва хӯроқворӣ дар ҷумҳурӣ мавриди муҳокима қарор дода шуд.

Намояндагони ширкатҳои истеҳсолкунандаи маводи хӯроқа ва коркард қайд намуданд, ки айни замон дастгирии давлатии истеҳсолкунандаи ватанӣ дар самти фуруши моли онҳо дар нуқтаҳои фуруши маводи хӯроқаи ҷумҳурӣ зарур аст.

Аз ҷониби ширкатҳои соҳаи маъдан низ як қатор таклифи пешниҳодот ҷиҳати ворид намудан ба лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати мамлакат оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳшҳои саноат, дастгирии соҳибкориҳои истеҳсолӣ ва рушди истеҳсолоти миллӣ баён гардиданд.

Лозим ба ёдоварист, ки тибқи супориши протоколии ҷаласаи 13-уми Шӯрои машваратӣ супориш дода шуда буд, ки Вазорати саноат ва технологияҳои нав якҷо бо вазоратҳои кишоварзӣ, рушди иқтисод ва савдо, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, Саридораи геология ва дигар вазорату идораҳо, баҳши хусусӣ ва бо ҷалби шарикони рушд гуруҳи қорӣ таъсис дода, оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳшҳои саноат, дастгирии моли истеҳсолкунандагони ватанӣ ва рушди истеҳсолоти миллӣ таҳлили ҳамачониба гузаронанд ва натиҷаҳои онро бо тавсияҳои мушаххас ба ҷаласаҳои ояндаи Шӯро пешниҳод намояд.

5.3. Ҳамкорӣ бо шарикони рушд

Бояд қайд кард, ки намояндагони шарикони рушд 1 нафар аз ҳисоби шарикони рушди дучониба ва 1 нафар аз ҳисоби шарикони рушди бисёрҷониба узви Шӯрои машваратӣ буда, Котибот пайваста бо шарикони рушд мулоқотҳои дучониба ва бисёрҷониба баргузор менамояд.

Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ якҷо бо Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ бо дастгирии шарикони рушд ҷиҳати баланд бардоштани малака ва савияи дониши соҳибкорон курсҳои бозомӯзӣ оид ба маърифати ҳуқуқӣ ва иқтисодии соҳибкорон, таҳияи лоиҳаҳои сармоягузорӣ ва нақшаҳои тиҷоратӣ корҳои назаррасеро амалӣ намуда истодааст.

Рӯзи 21 апрели соли 2015 дар дафтари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ мулоқоти Роҳбари Котибот - Нумон Абдуҷаборов бо намояндагони Лоиҳаи “Баланд бардоштани рақобатпазирии бахши хусусӣ”-и Бонки ҷаҳонӣ - Арис Молфетас ва Ҳироюки Тсузаки мулоқот намуд.

Дар рафти мулоқот масъалаҳои татбиқи босамари бахшҳои Лоиҳаи мазкур ва таъсири он ба нишондиҳандаҳои Тоҷикистон дар ҳисоботи «Пешбурди соҳибкорӣ»-и Бонки ҷаҳонӣ ибрази назар намуданд.

Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратӣ ба меҳмонон иттилоъ дод, ки татбиқи ҳарчи зудтари бахшҳо, аз ҷумла дар самти мукамал намудани низоми «Равзанаи ягона» барои бақайдгирии субъектҳои соҳибкорӣ, таъсиси низоми «Равзаняи ягона» барои дастрас намудани иҷозати оғози корҳои сохтмонӣ ва ташкили Феҳристи гарави амволи манкул барои беҳтар намудани нишондиҳандаи ҷумҳурӣ дар ҳисоботи «Пешбурди соҳибкорӣ»-и Бонки ҷаҳонӣ таъсири мусбӣ хоҳад расонд.

Дар анҷоми мулоқот ҷонибҳо ба мувофиқа расиданд, ки ҳамкорихоро барои татбиқи босамари Лоиҳа идома хоҳанд дод.

Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ Нумон Абдуҷаборов дар Мизи мудаввар, ки **20 апрели соли 2015** бо иштироки доираҳои тиҷоратии аъзои Ассосиатсияи соҳибкорону сармоягузори Тоҷикистону Туркия дар шаҳри Душанбе баргузор гардид, иштирок ва суҳанронӣ намуд. Қобили зикр аст, ки дар чорабинӣ ширкатҳои бузургу миёнаи Туркия дар соҳаҳои сохтмон, истехсол ва тиҷорат аз ҷониби Тоҷикистон намояндагони маъмурияти МОИ «Данғара» ва «Панҷ» иштирок намуданд.

Дар баромади Роҳбари Котиботи Шӯро ва намояндагони маъмурияти минтақаҳои озоди иқтисодӣ ба сармоягузори Туркия оид ба ислоҳоти аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти ҷалби

сармоя ва беҳсозии фазои сармоягузорӣ ва имкониятҳои МОИ маълумот пешниҳод карда шуд.

Сармоягузори Туркия пас аз дарёфти иттилооти зарурӣ ва муфид, ба хусус оид ба ислоҳотҳои дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шуда ва изҳори қаноатмандӣ аз ин раванд, инчунин маълумотҳои оид минтақаҳои озоди иқтисодӣ пешниҳодгардида ба иброз доштанд, ки имкониятҳои МОИ «Данғара» ва «Панҷ»-ро омӯхта, барои сохтмони иншоот дар ин минтақаҳо тасмим хоҳанд гирифт.

Рӯзи 14 апрели соли 2015 дар дафтари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ Роҳбари Котибот Нумон Абдуҷаборов бо коршиносон ва таҳлилгарони “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки ҷаҳонӣ мулоқот намуд.

Дар рафти мулоқот Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратӣ вобаста ба ислоҳоти дар соли 2014 дар доираи фаъолияти Шӯрои машваратии назди Президент оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ татбиқшуда, аз ҷумла дар самти беҳтар намудани мавқеи Тоҷикистон дар ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки Ҷаҳонӣ аз рӯи нишондиҳандаҳои пайстшавӣ ба шабакаи таъминоти қувваи барқ ва таъмини иҷроиши қарордод ба иштирокчиён маълумоти муфассал манзур намуд.

Инчунин ба иштирокчиён вобаста ба масъалаҳои беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши туризм ва суғурта, рушди такрорӣ бозори қоғазҳои қимматнок ва биржаҳои фондӣ, шомилшавии Тоҷикистон ба Конвенсияи Гаага, ташкили гурӯҳи корӣ ва ба фаъолият шурӯъ намудани он ҷиҳати баррасӣ ва пайгирии масъалаҳо дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши саноат, раванди фаъолияти гурӯҳи корӣ дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ ва рушди тичорати аграрӣ (агробизнес), дастгирии молистеҳсолкунандагони ватанӣ ва рушди истеҳсолоти миллӣ маълумоти муфассал пешниҳод шуд.

Инчунин дар мулоқот масъалаи пурра ба инобат гирифтани ислоҳоти татбиқшуда бо мақсади беҳсозии нишондиҳандаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки ҷаҳонӣ мавриди муҳокимаи ҷонибҳо қарор гирифт.

Рӯзи 03 март 2015 дар дафтари кории Котиботи Шӯрои машваратӣ мулоқоти Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ бо Калмон Калотай – масъули баҳши иқтисодии Конфронси Созмони Миллали Муттаҳид оид ба тичорат ва рушд баргузор гардид.

Дар мулоқот масъалаҳои вобаста ба раванди ислоҳот дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва фаъолияти соҳибкорӣ, рушди баҳши хусусӣ, фазои сармоягузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҷалби

бештари сармояи хориҷӣ ва дигар масъалаҳо табодули афкор сурат гирифт.

Аз ҷумла, роҳбари Котиботи Шӯро Нуъмон Абдуҷаборов оид ба раванди татбиқи ислоҳот дар самти беҳтар намудани фазои соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ ва дастовардҳо дар ин самт иброи назар намуд.

Ҷаноби Калмон Калотай иброз дошт, ки раванди омода кардани гузориш оид ба таҳлили сиёсати сармоягузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон оғоз гардида, он то соли 2016 идома меёбад.

Санаи **13 феввали соли 2015** дар идораи Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ бо намояндаи Бонки Ҷаҳонӣ машварат доир гардид.

Дар он оид ба масъалаҳои усулҳои самараноки пайгирии (мониторинги) қарорҳои дар доираи Шӯрои машваратӣ қабулгардида ва минбаъд қабулшаванда, тақвият додани усулҳои муосири баҳогузорию раванди ислоҳоти иқтисодӣ мавриди баррасӣ қарор гирифт.

Дар машварат кормандони Котиботи Шӯрои машваратӣ, коршиноси Бонки Ҷаҳонӣ ва намояндагони Агентии Олмон оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ иштирок намуда, атрофи масъалаҳои зикргардида мулоҳизаронӣ намуданд.

Нимаи дуюми **рӯзи 22 январи соли 2015** дар дафтари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ мулоқоти Роҳбари Котибот ва кормандони он бо намояндагони Агентии Олмон оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ доир гардид. Дар мулоқот масъалаи омода ва баргузорнамоии нахустин Форуми рушди низоми минтақавии муколамаи давлат ва бахши хусусӣ, ки нимаи якуми моҳи феввали соли ҷорӣ дар шаҳри Душанбе ба нақша гирифта шудааст, баррасӣ гардид.

Бояд қайд кард, ки дар Форуми мазкур иштироки намояндагони сохторҳои таъминкунандаи муколамаи давлат ва бахши хусусии мамлакатҳои Қазоқистон, Қирғизистон, Афғонистон, Непал, Катманду, Хорватия, Руминия ва Словакия дар назар аст.

Ҷамҷунин, дар Форум доираи васеи намояндагони мақомоти давлатии ҷумҳурӣ, ташкилотҳои байналмилалӣ, коршиносони байналмилалӣ, ассосиатсияҳои соҳибкорию соҳавӣ ва бахши хусусӣ иштирок мекунанд.

Рӯзи 19 январи соли 2015 мулоқоти Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, Нуъмон Абдуҷаборов бо ҳайати тими «Пешбурди соҳибкорӣ»-и Бонки Ҷаҳонӣ баргузор гардид.

Дар вохӯрӣ ҳайати тими мазкурро коршиносони байналхалқӣ Аллесио Занелли – мутахассиси рушди бахши хусусӣ оид ба савдо ва рақобат, Переклис Сараҷиотис - мутахассиси рушди бахши хусусӣ, логистикаи тиҷорат, сармоягузорию тиҷорат ва фазои сармоягузорӣ,

Виолане Конар Лизи - Роҳбари минтақавии лоиҳаҳои савдо ва логистикаи балқанҳои ғарбӣ барои Аврупо ва Осиёи Миёна, Ива Хамел – коршиноси «Пешбури соҳибкорӣ» муаррифи намуданд.

Дар вохӯрӣ масъалаҳои ислоҳоти гузаронидаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ба инобат гирифтани онҳо ҷиҳати беҳтар намудани нишондиҳандаҳои Ҷумҳури Тоҷикистон дар ҳисоботи «Пешбурди соҳибкорӣ»-и Бонки Ҷаҳонӣ мавриди баррасӣ ва муҳокима қарор дода шуд.

Ислоҳоти аз ҷониби Ҳукумати мамлакат дар ин самт доиргардида, аз ҷониби тими «Пешбурди соҳибкорӣ» баланд арзёбӣ гардида, Тоҷикистон имсол бори сеюм ҳамчун кишвари ислоҳотгари олам эътироф карда шуд.

Тими «Пешбурди соҳибкорӣ» дар оянда низ ислоҳоти аз ҷониби Тоҷикистон доиргардидаро ҷиҳати беҳсозии фазои сармоягузорӣ ва пешбурди соҳибкорӣ ба инобат хоҳад гирифт.

Эзоҳ: Хотиррасон менамоем, ки тими «Пешбури соҳибкорӣ»-и Бонки Ҷаҳонӣ ҳамасола дар байни 189 давлат аз рӯи 10 нишондиҳандаи соҳибкорӣ арзёбӣ мегузаронад. Натиҷаҳои он бошад, дар сатҳи глобалӣ аз тарафи соҳибкорон ва сармоягузoron ба таври васеъ истифода бурда мешаванд

6. МИЗҲОИ МУДАВВАР, ФОРУМҲО, АНҶУМАНҲО, ҶАЛАСАҲО ВА ИШТИРОК ДАР ГУРҶҲОИ КОРӢ

6.1. МИЗҲОИ МУДАВВАР

Рӯзи 06 апрели соли 2015 бо ташаббуси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бинои Китобхонаи миллии Тоҷикистон Мизи мудаввар дар мавзӯи “Роҳҳои беҳтар намудани ҷалби сармояи хориҷӣ ба иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон” баргузор гардид.

Чорабиниро Муовини якуми Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Файзуллозода Лочин Нусратулло аз номи Роҳбарияти Кумита ифтитоҳ намуда, қайд кард, ки ҳадаф аз баргузории чорабинӣ баррасии масъалаҳои ҷалби беҳтари сармояи хориҷӣ ва муаян кардани монеаҳо дар ин самти муҳими кишвар ба ҳисоб меравад.

Дар идомаи мизи мудаввар намояндаи доимии Бонки аврупоии таҷдид ва рушд дар Тоҷикистон, Ричард Чонс, роҳбари департаменти рушди бахши хусусии Шӯрои ҳамоҳангсозии шарикони рушд, Кристин Лаабс, Ректори Донишкадаи молия ва иқтисодии Тоҷикистон, Солиев Ашурбой, ҷонишини Ректори Донишкадаи соҳибкорӣ ва хизмати Тоҷикистон Мирзохонов Сироҷиддин Баромади иҷрокунандаи Директори Институти иқтисодиёт ва демографияи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Мирсаидов Аброр оид ба роҳҳои беҳтар намудани ҷалби сармояи хориҷӣ ба иқтисодиёти кишвар баромад карда, таклифу пешниҳодҳои судманди худро, оид ба мавзӯи матраҳгардида манзури иштирокчиён намуданд.

Оид ба саҳми муколамаи давлат ва бахши хусусӣ дар гузаронидани ислоҳоти иқтисодӣ баромади Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Абдучаборов Нуъмон шунида шуд.

Илова бар ин дар мизи мудаввар оид ба раванди таҳияи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи сармоягузорӣ” дар таҳрири нав Сардори Раёсати сармоягузории Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қурбонов Сафаралӣ маълумот дод.

Аз ҷониби сармоягузорони хориҷӣ директори ҶДММ “Шивер-Тоҷикистон”, бренди ҷаҳонии “Ашан”, Фредерик Лоббе, намояндаи тиҷоратии Ҷумҳурии халқии Хитой, намояндаи Ширкати саноатӣ ва кӯҳии Тоҷикистону Хитой ва аз ҷониби бахши хусусии ватанӣ муовини аввали Раиси Ассотсиатсияи банкҳои Тоҷикистон, Саидисмонов Р. баромадҳои худро ирсол карданд.

Пас аз баромади маърузачиён иштироккунандагони мизи мудаввар мулоҳизаронӣ намуда, саволу ҷавоб сураат гирифт.

Дар анҷоми чорабинӣ Изҳороти “Мизи мудаввар” қабул карда шуд, ки дар он устувории қонунгузорӣ, кам кардани даҳолати мақомоти санҷишӣ ба фаъолияти соҳибкорӣ, аз он ҷумла аз байн бурдани санҷишҳои пай дар пай, инчунин ташкили Фонди суғуртаи сармоя ва стратегияи инвеститсияҳои инноватсионӣ масъалаи мубрама ҳисобида шуданд.

6.2. ФОРУМҲО

Рӯзҳои 9-13 феврал дар шаҳри Душанбе Форуми якуми рушди минтақавии муқоламаи давлат ва бахши хусусӣ бо дастгирии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ (GIZ) ва Барномаи «Роҳбарӣ, омӯзиш, инноватсия»-и Бонки Ҷаҳонӣ баргузор гардид.

Ҳадафи асосии форум аз ташаккул додани шабакаи минтақавии муқоламаи давлат ва бахши хусусӣ, дар ин робита баррасии таҷрибаҳои малакаи кишварҳои минтақа, ҳамчунин тақвият бахшидани нерӯи пешбурд ва сохторӣ ботамоял ба стратегия дар самти беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва фаъолияти соҳибкорӣ, шарикии давлат ва бахши хусусӣ иборат буда, дар он намояндагони Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомот, вазорату идораҳо ва бахши хусусии ҷумҳурӣ, созмонҳои байналмилалӣ, шарикони ҳамкор, сохторҳои масъул оид ба муқоламаи давлат ва бахши хусусӣ аз Ҷумҳурии Қирғизистон, давлати Непал, Словакия, котиботҳои шӯроҳои минтақавии ҷумҳурӣ оид ба беҳтар гардонидани фаъолияти соҳибкорӣ ва фазои сармоягузорӣ иштирок намуданд.

Дар форум атрофии масъалаҳои зикргардида, инчунин баррасӣ ва омӯзиши фаъолияти кишварҳо оид ба муқоламаи давлат ва бахши хусусӣ, роҳҳои амалӣ намудани онҳо, таҳияи дурнамои фаъолияти банақшагирӣ, усулҳои самараноки пайгирӣ (мониторинг)-и раванди ислохот дар бахши соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ, вусъат бахшидани ҳамкориҳои минтақавӣ оид ба тақвияти муқоламаи давлат ва бахши хусусӣ мубодилаи афкор ва мулоҳизарониҳои иштирокчиёни форум сурат гирифт.

Дар оғози кори форум намояндаи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовинони Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазири рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, намояндагони созмонҳои байналмилалӣ бо сухани ифтитоҳӣ баромад намуданд.

Роҳбари Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ Абдучабборов Н. муаррифномаи худро оид ба самтҳои фаъолияти Шӯрои машваратӣ, дастовардҳои Шӯро дар доираи фаъолияти худ, нақши муассири муколамаи давлат ва бахши хусусӣ дар раванди ислоҳот оид ба беҳтар кардани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ, нақшаҳои навбатӣ ҷиҳати тақвият бахшидани ин раванд манзур намуд.

Сипас, намояндагони Ҷумҳурии Қирғизистон, давлати Непал, Словакия муаррифномаҳои худро оид ба таҷриба ва фаъолияти ин сохторҳо оид ба муколамаи давлат ва бахши хусусӣ дар ин кишварҳо пешниҳод намуданд.

Ҳамчунин, дар чорабинӣ котиботҳои шӯроҳои минтақавӣ оид ба беҳтар гардонидани фаъолияти соҳибкорӣ ва фазои сармоягузорӣ дар ВМБК, вилоятҳои Суғд, Хатлон, водии Рашт, шаҳри Исфара вобаста ба фаъолияти худ баромад намуданд.

Дар доираи барномаи чорабинӣ рӯзи 12 феврал дар вилояти Хатлон мизи мудаввар оид ба муколамаи давлат ва бахши хусусӣ доир гардид. Муовини Раиси вилояти Хатлон Раҷабалӣ Раҷабзода ташрифи иштирокчиёни Форуми якуми рушди минтақавии муколамаи давлат ва бахши хусусиро ба вилоят хайрамақдам гуфта, оид ба мунтазам устувор гардидани муколамаи давлат ва бахши хусусӣ, рафти ислоҳот ҷиҳати беҳтар гардонидани фазои сармоягузорӣ ва фаъолияти соҳибкорӣ, тарзу услуби баррасиҳои масъалаҳои бахши соҳибкорӣ, фароҳам будани шароити мусоид барои муколамаи мустақими роҳбарияти вилоят бо бахши хусусӣ ҷиҳати баррасии мушкилотҳо дар фаъолияти соҳибкорӣ ва бо ин мақсад таъсис ёфтани ва айни замон фаъолият намудани Шӯрои машваратии назди Раиси вилояти Хатлон оид ба беҳтар гардонидани фазои соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ суҳанронӣ намуд. Ҳамзамон, иштирокчиёни чорабинӣ аз корхонаҳои вилоят боздид намуда, бо таҷрибаи амалии фаъолияти соҳибкорӣ ва натиҷаҳои муколамаи давлат ва бахши хусусӣ дар ҷумҳурӣ дар мисоли вилояти Хатлон шинос гардиданд.

Дар анҷоми чорабинӣ иштирокчиён кори Форуми якуми рушди минтақавии муколамаи давлат ва бахши хусусиро, ки нахустин ҳамоиши он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон доир гардид, самаранок арзёбӣ намуда, қайд намуданд, ки таъсиси шабакаи минтақавии муколамаи давлат ва бахши хусусӣ ва тақвият бахшидани он ҳамчун асоси рушди ҳамкориҳои минтақавӣ оид ба муколамаи давлат ва бахши хусусӣ муҳим мебошад. Ҳамзамон, ташкилкунандагони чорабинӣ, иштирокчиёну меҳмонон барои дастгирии ҳамаҷонибаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати баргузор намудани чорабинӣ ва пазириии самимонаи ҷониби Тоҷикистон изҳори сипос намуданд.

6.3. АНЧУМАНҲО

Нахустин анҷумани соҳибкорони Тоҷикистону Олмон

Рӯзи 18 майи соли 2015 дар Муассисаи давлатии “Китобхонаи миллии Тоҷикистон” нахустин анҷумани соҳибкорони Тоҷикистону Олмон баргузор гардид.

Дар чорабинии мазкур намояндагони вазорату идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, 25 нафар соҳибкорони Олмон, инчунин зиёда аз 100 нафар соҳибкорони ватанӣ ширкат варзиданд.

Мақсади баргузории анҷуман мустаҳкам гардонидани ҳамкориҳои судманди тиҷоратии байни ду кишвар, ҷалби сармоя ва дарёфти шарикон, муҳокимаи масъалаҳои мавҷудаи ҳамкорӣ дар раванди соҳаҳои афзалиятнок мебошад.

Дар кори бизнес-форум Раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қодири Қосим ва Муовини Сафири Ҷумҳурии Федеролии Олмон дар Тоҷикистон Зилке Клёвер, Директори Кумитаи шарқии Олмон Линдер Райнер, намояндагони вазорату идораҳо ва соҳибкорони бахшҳои мухталифи иқтисодӣ, аз ҷумла соҳаҳои энергетика, нақлиёт, роҳсозӣ, кишоварзӣ ва сайёҳии ҳарду кишвар иштирок доштанд.

Пеш аз қисми расмӣ бизнес-форум ба диққати иштирокчиён муаррифӣ ва сабти видеоӣ дар мавзӯи «Имкониятҳои сармоягузории Ҷумҳурии Тоҷикистон» пешниҳод гардид. Инчунин иштирокчиён бо фазаи сармоягузорӣ, барои бахшҳои афзалиятноки иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз маводҳои иттилоотӣ шинос шуданд.

Чорабинии мазкурро раиси Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қодири Қосим ифтитоҳ намуда, аз ҷониби директори Кумитаи шарқии Олмон Линдер Райнер имкониятҳои сармоягузории Олмон муарифӣ гардиданд.

Ҳамзамон аз ҷониби Директори генералии КВД “Тоҷинвест”-и назди Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Забирзода дар мавзӯи “Имкониятҳои сармоягузории Ҷумҳурии Тоҷикистон”, аз ҷониби намояндаи Вазорати энергетика ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон Сафаров Манучеҳр дар мавзӯи “Стратегияи энергетикӣ кишвар, зарурияти татбиқи тарҳҳои гидроэнергетикӣ ва сохтмони хатҳои интиқоли барқ”, сардори Шуъбаи сиёсати аграрӣ ва дастгирии бахши хусусии Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон Назаров Баҳодур дар мавзӯи “Муарифии тарҳҳои соҳаи кишоварзӣ” муовини Раиси Кумитаи ҷавонон варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Назарзода Ризо дар бораи имкониятҳои туристӣ ва татбиқи тарҳҳои инфрасохтории соҳа дар кишвар баромад намуданд.

Инчунин дар ҷараёни муҳокимарониҳо як қатор масъалаҳои гуногуни имкониятҳои иқтисодии ҳарду кишвар баррасӣ шуданд.

Ҳамчун самара аз кори форум маросими баимзорасии Меморандум байни ҶСК “Фурудгоҳи байналмилалии Душанбе” ва DPU investment GmbH оид ба сохтани маркази логистикӣ дар фурудгоҳи пойтахт ва байни КВД “Тоҷинвест”-и Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва DPU investment GmbH Олмон оид ба ҷалби сармояи хориҷӣ ҷиҳати татбиқи лоиҳаҳои сармоягузори бахши хусусӣ сурат гирифт.

Баъд аз ҷамъбасти қисмати расмӣ бизнес-форум бо мақсади ба роҳ мондани ҳамкориҳои судманди тиҷоратӣ нишастҳои дӯҷониба байни соҳибкорони Тоҷикистону Олмон баргузор гардид.

24 апрели соли 2015 бо даъвати Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ нахустин Анҷумани соҳибкорони Тоҷикистону Фаронса баргузор гардид. Дар чорабинии мазкур намояндагони вазорату идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, зиёда аз 20 нафар соҳибкорони Фаронса, 15 нафар намояндагони ширкатҳои Фаронса дар Тоҷикистон, инчунин беш аз 60 нафар соҳибкорони ватанӣ ширкат варзиданд.

Дар ин Анҷуман ҳарду ҷонибро намояндагони давраҳои соҳибкорони бахшҳои мухталифи иқтисодӣ, аз қабili энергетика, саноат, истихроҷи нафту газ, туризм, нақлиёту алоқа ва фаъолияти бонкӣ муаррифӣ намуданд.

Ба диққати иштирокчиён муаррифнома ва сабти видеоӣ дар мавзӯи «Имкониятҳои сармоягузори Ҷумҳурии Тоҷикистон» пешниҳод гардид. Соҳибкорони Фаронса бо фазои сармоягузорӣ барои бахшҳои афзалиятноки иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз маводҳои иттилоотӣ шинос шуданд.

Дар анҷоми Анҷуман воҳӯрии дӯҷониба байни соҳибкорони Тоҷикистону Фаронса баргузор гардид, ки дар ҷараёни он масъалаҳои гуногуни имкониятҳои иқтисодии ҳарду кишвар муҳокимаронӣ шуданд.

6.4. ҶАЛАСАҲО

Санаи 15-уми майи соли 2015, таҳти раёсати Муовини якуми Сарвазирӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Шӯро оид ба шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ Давлаталӣ Саид ҷаласаи дуҷониба Шӯро оид ба шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ баргузор гардид.

Дар ҷаласа оид ба мониторинги иҷроӣ қарорҳои ҷаласаи якуми Шӯро, аз ҷумла лоиҳаҳои «Сохтмони неругоҳҳои барқии обӣ дар ҳавзаи дарёи Зарафшон ва шохобҳои он», «Сохтмони Маркази нақлиёти логистикӣ» дар ш. Турсунзода, «Барқарорсозии системаи обтаъминкунӣ», «Сохтмони хати роҳи оҳан» ва «Сохтмони инфрасохтори аввалия» дар Минтақаи озоди иқтисодии «Суғд» гузориши шахсонӣ расмӣ шунида шуданд.

Ҳамчунин дар ҷаласа оид ба лоиҳаҳои нави шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ, аз қабилӣ «Соҳтмони хати интиқоли барқ ба МОИ Данғара», лоиҳаи «Таъсиси Маркази симулятсионии тиббӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва лоиҳаи «Соҳтмон, истифодабарӣ ва супоридани Бӯстонсарой» муҳокимаҳо сурат гирифта, гузориши шахсонӣ расмӣ ва муаррифии шариконӣ рушд манзур карда шуданд.

Дар интиҳои ҷаласа, оид ба таъсиси Фонди таҳияи лоиҳаҳои шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ, гузориши Котиби Шӯро, директори Муассисаи давлатии «Маркази татбиқи лоиҳаҳои шарикӣ давлат ва бахши хусусӣ» шунда шуд.

Дар охир вобаста ба масъалаҳои муҳокимашуда қарорҳои дахлдор қабул карда шуданд.

6.5. ИШТИРОК ДАР ГУРУҲҲОИ КОРӢ

Котиботи Шӯрои машваратӣ дар фаъолияти як қатор гуруҳҳои кории байниидоравӣ, ки бо мақсади иҷрои қарорҳои қабулнамудаи Шӯрои машваратӣ вобаста ба гузаронидани ислоҳот дар самтҳои гуногун бо ҷалби намояндагони вазорату идораҳои дахлдор, бахши хусусӣ ва бо дастгирии шариконӣ рушд таъсис дода мешаванд, иштирок менамояд.

Тибқи тартиби муқарраршуда намояндаи Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар ҷаласаҳои гуруҳҳои кории байниидоравӣ ҳамчун аъзои гуруҳҳои корӣ иштирок намуда, фаъолияти онҳоро ҳамоҳанг месозад.

Дар ин радиф соли ҷорӣ гуруҳҳои кории байниидоравӣ дар самтҳои зерин таъсис ёфта, фаъолият намуданд ва намояндагони Котиботи Шӯрои машваратӣ дар онҳо фаъолона ширкат варзидаанд:

- гуруҳи корӣ оид ба рушди бахши хусусӣ дар назди Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ;
- гуруҳи корӣ оид ба дастгирии соҳибкорӣ занон дар назди Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- гуруҳи корӣ оид ба таҳияи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сармоягузорӣ» дар таҳрири нав дар назди Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- гуруҳи корӣ дар назди Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба баланд бардоштани рақобатпазирии иқтисодиёти миллӣ ва ба таври назаррас зиёд кардани саҳми бахши хусусӣ, алалхусус дар соҳаи истеҳсолӣ;
- гуруҳи корӣ дар назди Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба мусоидат ба содирот ва воридотивазкунӣ ва гуруҳи корӣ чихати ҳамоҳангсозии фаъолияти

мақомоти давлатӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ доир ба иҷрои уҳдадорихои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар назди СУС;

- гуруҳи корӣ дар назди Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахшҳои саноат, дастгирии соҳибкории истеҳсоли ва рушди истеҳсолоти миллӣ;
- гуруҳи корӣ дар назди Вазорати кишоварзӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахши кишоварзӣ ва рушди тиҷорати аграрӣ;
- гуруҳи корӣ дар назди Бонки миллии Тоҷикистон оид ба рушди бозори такрории коғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тибқи супориши протоколи ҷаласаи XIV Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон нахустин ҷаласаи гуруҳи корӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар бахши кишоварзӣ ва рушди тиҷорати аграрӣ баргузор гардид.

Дар кори ҷаласа аъзои гуруҳи корӣ, намоёндагони вазорату идораҳои дахлдор иштирок намуданд.

Зимни ифтитоҳи ҷаласа Роҳбари гуруҳи корӣ, Муовини якуми вазири кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳотамов Д. таваҷҷуҳи доимии роҳбарияти кишварро ба рушди соҳаи кишоварзӣ қайд карда, барои дастгирии бевоситаи Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз ин соҳаи барои иқтисодиёти ҷумҳурӣ муҳим, ҳамчунин иқдоми роҳбари давлат ҷиҳати баррасии масъалаҳои марбут ба соҳаи кишоварзӣ дар ҷаласаи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ изҳори сипос намуд.

Ҳамзамон, Ҳотамов Д. оид ба самтҳои асосии фаъолияти гуруҳи корӣ, зарурати баррасии масъалаҳо ва таҳлили ҳамаҷонибаи соҳа бо мақсади фарогирии ҳамаи ҷанбаҳои он ибрози назар карда, изҳори итминон намуд, ки гуруҳи корӣ дар рушди соҳаи кишоварзӣ бо таҳия намудани таҳлилҳои амиқ ва тавсияҳои муфид дар ин самт саҳми муносиб хоҳад дошт.

Дар ҷаласа инчунин оид ба ҳамоҳанг намудани масъалаҳои баррасишаванда, раванди таҳияи тавсияҳо ва фаъолияти минбаъдаи гуруҳи корӣ табодули назар сурат гирифт.

7. ЧАЛАСАИ СЕЮМИ ШҶҶРОИ МАШВАРАТӢ ОИД БА БЕХТАР НАМУДАНИ ФАЗОИ САРМОЯГУЗОРӢ ВА СОХИБКОРӢ ДАР ВОДИИ РАШТ

15 июни соли 2015 дар ноҳияи Ҷиргатол чаласаи сеюми Шӯрои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар водии Рашт баргузор гардид, ки дар он шахсони масъули даъватшуда иштирок карданд. Дар чаласа масъалаҳои зерин мавриди баррасӣ қарор дода шуданд:

1. Оид ба рафти иҷрои нақшаи чорабиниҳо оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши туризм дар водии Рашт.
2. Муаррифӣ намудани натиҷаҳои таҳлил ва тавсияҳо оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши кишоварзӣ дар водии Рашт.
3. Муаррифии марказҳои техникаю технологии ба инноватсия нигаронидашуда ҷиҳати рушди истехсолоти миллий дар заминаи ашёи хоми маҳаллӣ.
4. Пешниҳоди масъалаи навбатӣ ба лоиҳаи рӯзномаи чаласаи ояндаи Шӯро машваратӣ.

Дар чаласа гузориши котиби Шӯро - Зафар Ҳисориев оид ба натиҷаҳои мониторинги иҷрои қарорҳои Шӯрои машваратӣ ва нақшаи чорабиниҳо оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши сайёҳӣ дар водии Рашт шунида шуд. Қайд карда шуд, ки дар ин самт аз ҷониби мақомотҳои дахлдор, баҳши хусусӣ ва шарикони рушд корҳои назаррас ба анҷом расонида шуд.

Вобаста ба масъалаи дуҷум узви Шӯро Сайдалӣ Саидрахмонов ва Юлдош Латифов баромад намуда, натиҷаҳои таҳлил ва тавсияҳоро оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши кишоварзӣ, аз ҷумла дар соҳаҳои боғдорӣ, картошкапарварӣ ва занбӯриасалпарварӣ дар водии Рашт муаррифӣ намуданд. Барои рафъи мушкилот ва ҳалли онҳо нақшаи чорабиниҳо ва маҷмуи тадбирҳо таҳия ва пешниҳод гардид.

Роҳбари Барномаи рушди баҳши хусусии Агентии Олмон оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ Хартвиг Унгетум баромад намуда, оид ба нақши шарикони рушд дар гузаронидани таҳлил ва татбиқи тавсияҳо оид ба рушди баҳши кишоварзӣ дар водии Рашт ибрози назар кард.

Рочет ба масъалаи сеюм директори генералии Маркази техникаю технологии муосири шаҳри Панҷакент Меъроҷиддин Худойбердиев оид ба фаъолияти марказҳои техникаю технологии ба инноватсия нигаронидашуда ва нақши он дар рушди истехсолоти миллий фикру мулоҳизоти ҳешро баён намуд.

Зикр карда шуд, ки марказҳои мазкур барои фаъолияти босамар ва рушди соҳибкорӣ дар кишвар, таъсиси ҷойҳои корӣ, ҷалби сармоягузoron ва бештар гардидани корхонаҳои истехсолии маҳаллӣ заминаи хуберо фароҳам меоварад.

Оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши кишоварзӣ дар водии Рашт ҳамраисони Шӯро, Раиси ноҳияи Циргатол - Умедхочаи Зоир, Раиси ноҳияи Рашт – Қаноатшо Лоикзода, Раиси ноҳияи Нуробод – Ҳасан Дӯстзода, Раиси ноҳияи Тоҷикобод - Ҳусейн Ализода ва Раиси ноҳияи Тавилдара - Ҳимматшои Ғайрат дар баромадҳои худ оид ба мушкилоти соҳаи кишоварзӣ ва роҳи ҳалли онҳо дар минтақа суҳанронӣ карда, фикру таклифҳои ҷолибу муфид иброз намуданд.

Нисбат ба масъалаи ниҳони рӯзномаи ҷаласа аъзои Шӯро, директори ҚДММ «Орзу» Диловар Орзуев масъалаи рушди савдои наздисарҳадӣ миёни ноҳияи Циргатоли Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ноҳияҳои ҳамсарҳади Ҷумҳурии Қирғизистонро ба баррасии ҷаласаи ояндаи Шӯро пешниҳод кард, ки он аз ҷониби ҳамаи аъзоёни Шӯрои машваратӣ дастгирӣ ёфт.

Соҳибкорони водӣ дар муҳокимаи тамоми масъалаҳои баррасишуда фаъолона иштирок намуданд. Ҳамчунин намояндагони мақомоти идораҳои давлатӣ вобаста ба масъалаҳои зикршуда мулоҳизаҳои худро баён намуданд.

Дар хотимаи ҷаласа аз ҷониби Қодири Қосим - Раиси Шӯрои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар водии Рашт ба масъулин ва намояндагони мақомоти ноҳиявии вазорату мақомоти дахлдор вобаста ба масъалаҳои дар ҷаласа баррасигардида, дастуру тавсияҳо дода шуд.

8. РАВАНДИ ТАҲКИМИ МУКОЛАМАИ ДАВЛАТ ВА БАХШИ ХУСУСӢ ДАР САТҲИ МАҲАЛ

Тибқи банди 8-и Протоколи ҷаласаи 14-уми Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ аз 17 ноябри соли 2014 (№1С/22-7 аз 28.11.2014), мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ВМКБ, вилоятҳои Хатлону Суғд ва ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҷиҳати таъсис додани Шӯроҳои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар назди раисони шаҳру ноҳияҳо ва фароҳам овардани шароитҳои зарурӣ барои фаъолияти бомароми онҳо вазифадор карда шудаанд.

Дар ин робита, Котиботи Шуро ва бахши хусусӣ бо дастгирии шарикони рушд, аз ҷумла лоиҳаи Барномаи рушди СММ дар як қатор шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ ҷиҳати таъсиси шӯроҳои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузориву соҳибкорӣ ва мустақкам намудани иқтисори институтсионалии шӯроҳои амалкунанда корҳои фаҳмондадиҳӣ гузаронида шуд.

Намояндагони Котиботи Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва Ассотсиатсияи агробизнеси Тоҷикистон аз 29 октябр то 19 ноябри соли 2015 дар 9 минтақа ва ноҳияҳои ҷумҳурӣ, аз ҷумла вилоятҳои Хатлону Суғд, водии Рашт, шаҳрҳои Истаравшан, Панҷакент, Исфара, ноҳияҳои Ҷиликӯл, Шаҳритуз, Восеъ, Фархор ва Темурмалик ва Айнӣ мулоқотҳо баргузор гардиданд.

Дар ин мулоқотҳо ҳаёти кориро масъулони бахши Шӯроҳои машваратии вилояту ноҳияҳо ҳамроҳӣ намуда, дар рафти кори он намояндагони бахши хусусӣ ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии минтақаҳо ва шаҳру ноҳияҳои мазкур, инчунин намояндагони шарикони рушд, аз ҷумла БР СММ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ иштирок намуданд.

Дар муаррифномаи мулоқотҳо таҳти унвони “Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ҳамчун воситаи таъминкунандаи муколамаи озоди давлат ва бахши хусусӣ” паҳлуҳои гуногуни фаъолияти Шӯро, бахусус таваҷҷуҳи хоса ва иқдоми ташаббускоронаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Шуро муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ҳамчунин масъалаҳои ташкил ва раванди муколамаи давлат ва бахши хусусӣ дар ҷумҳурӣ, фаъолияти Шӯро, тартиби баррасӣ, пайгирӣ ва ҳалли масъалаҳо дар ҷаласаҳои Шӯро, саҳми Шӯро дар ислохотҳои татбиқгардида дар ҷумҳурӣ, ҳамкорӣ бо шарикони рушд, дастовардҳои Шӯро дар арсаи байналмилалӣ, моҳияти таъсис ва роҳандозии фаъолияти пурсамари Шӯроҳои машваратӣ дар шаҳру ноҳияҳо манзур гардид.

Дар мулоқотҳои доиргардида намояндагони бахши хусусӣ чунин сохтори муколамаро дар сатҳи минтақавию милли муҳим арзёбӣ

намуда, андешаҳои худро атрофи масъалаҳои фаъолияти соҳибкорӣ баён намуданд.

Дар маҷмуъ соҳибкорон ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоят, минтақа ва шаҳру ноҳияҳо, ҷонибҳои асосии майдони муколамаи давлат ва бахши хусусиро ташкил медиҳанд, мулоқотҳои анҷомдодашуда дар раванди таҳкими ҳамкориҳои судманд ва рушди фаъолияти соҳибкорӣ пурсамар арзёбӣ намуданд.

Дар доираи ташаббуси мазкур рузҳои 21-24 декабри соли 2015 дар шаҳри Душанбе омузиш дар мавзӯи “Баланд бардоштани иқтисодии мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва шӯроҳои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузориву соҳибкорӣ” доир гардид.

Дар омузиши мазкур намоёндагони 12 ноҳияҳои ҷумҳурӣ иштирок намуда, оид ба рушди муколамаи давлат ва бахши хусусӣ ва ҳалли масъалаҳои соҳибкорӣ тавассути муколама дониши зарурӣ андухтанд ва ба иштирокчиён Шаҳодатнома дода шуд.

Дар давраи ҳисоботӣ Котиботи Шӯрои машваратӣ дар доираи фаъолияти рузмараи худ ба ҳамаи мактубҳо ва супоришҳои Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳо, ки тавассути Кумитаи Давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид шудаанд, сари вақт ҳулосаҳои зарурӣ пешниҳод менамояд.

ХУЛОСА

Ҳамин тариқ дар натиҷаи фаъолияти Котиботи Шӯрои машваратӣ дар шашмоҳаи аввали соли 2015 самараҳои зерин ба даст омаданд:

1. Тасдиқи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши сугурта бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 декабри соли 2014 таҳти №788;
2. Бори сеюм эътироф гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун мамлақати беҳтарини ислохотгари ҷаҳон дар ҳисоботи “Пешбурди соҳибкорӣ”-и Бонки Ҷаҳонӣ ва сазовор гардидан ба Шаҳодатномаи беҳтарин мамлақати ислохотгар аз ҷониби Бонки Ҷаҳонӣ байни 189 кишвари ҷаҳон;
3. Ба Вазорати корҳои хориҷии Шохигарии Нидерланд супоридани номаи ҳамроҳшавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конвенсияи Гаага (Конвенсияи Апостил) оид ба бекор намудани легализатсияи ҳуҷҷатҳои расмӣ хориҷӣ аз санаи 20 феввали соли 2015;
4. Пазируфта шудани Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ҳамчун сохтори беҳтарини муқоламаи давлат ва баҳши хусусӣ дар ҳамоиши байналмилалӣ муқоламаи давлат ва баҳши хусусӣ ва сарфароз гардидан ба ҷоизаи байналмилалӣ «Ҳовард» (Howard)-и Бонки Ҷаҳонӣ ва Конфедератсияи Дания оид ба саноат;
5. Таҳияи Ҳисобот бо тавсияҳои мушаххас ва лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳшҳои саноат, дастгирии молистеҳсолкунандагони ватанӣ ва рушди истеҳсолоти миллӣ;
6. Фаъолияти гуруҳи корӣ байниидоравӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши кишоварзӣ ва рушди тичорати аграрӣ аз 17 феввали 2015, №28.
Гузариши таҳлил, таҳияи тавсияҳо ва лоиҳаи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати мамлақат оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ дар баҳши кишоварзӣ ва тичорати аграрӣ.
7. Баргузор намудани ҷаласаи сеюми Шӯрои машваратӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва соҳибкорӣ дар водии Рашт.
8. Баргузор намудани ҷаласаи понздаҳуми Шӯрои машваратии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ.
9. Тасдиқи Нақшаи чорабиниҳои Ҳукумати мамлақат оид ба рушди бозори тақрорӣ коғазҳои қиматнок ва биржаҳои фондӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 сентябри соли 2015, №589.
10. Аз ҷониби Маҷлиси Намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардидани лоиҳаҳои қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи фаъолияти сугуртавӣ” ва “Дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор”.